

ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย
กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

NEEDS FOR TUTORIALS OF HIGH SCHOOL STUDENTS
A CASE STUDY IN MUANG AND NEARBY DISTRICTS, CHIANGMAI PROVINCE

นายรัชชัย บุญมี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

พ.ศ. 2542

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)

ปริญญา

บริหารธุรกิจ

บริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง ความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลาย กรณีศึกษา
เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

NEEDS FOR TUTORIALS OF HIGH SCHOOL STUDENTS A CASE STUDY IN
MUANG AND NEARBY DISTRICTS, CHIANGMAI PROVINCE

نامผู้วิจัย นายรัชชัย บุญมี

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลรัฐ รักยุติธรรม)

วันที่ 6 เดือน ๓.๑. พ.ศ. 2542

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์เทพ พูกุล)

วันที่ 6 เดือน ๓.๑. พ.ศ. 2542

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์จำเนียร บุญมาก)

วันที่ 6 เดือน ๓.๑. พ.ศ. 2542

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์วัลภา ลิ่มสกุล)

วันที่ 7 เดือน ๓.๑. พ.ศ. 2542

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สิทธิชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 8 เดือน ๓.๑. พ.ศ. 42

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ

ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย
กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

โดย

นายรัชชัย บุญมี

ตุลาคม 2542

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์พินูรัฐ รักยุติธรรม
ภาควิชา/คณะ: ภาควิชาบริหารธุรกิจและการตลาดการเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชาของ นักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง 2) เพื่อศึกษาปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมปลายของโรงเรียน ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงจำนวน 388 คน เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามปลายปิด นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ด้วย คอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนของรัฐบาล ศึกษาอยู่ในแผนการเรียน สายวิทย์ มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.00 บิดาและมารดามีการศึกษาในระดับ ประถมศึกษา บิดาประกอบอาชีพรับราชการ มารดาประกอบธุรกิจส่วนตัว ครอบครัวมีรายได้ รวมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่

ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงอยู่ในระดับมาก วัตถุประสงค์หลักของการเรียนกวดวิชา คือ เพื่อเตรียมตัว สอบเข้ามหาวิทยาลัย วิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์) และ ฟิสิกส์ ต้องการเรียนกวดวิชาที่สถาบันกวดวิชามากกว่าสถานที่อื่น ด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่าต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบเน้นสอนสรุปเนื้อหา มากกว่า การสอนแบบอื่น สำหรับวันและเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชา พบว่าต้องการเรียนกวดวิชาใน วันเสาร์ - อาทิตย์ ช่วงเช้า (9.00-12.00 น.) มากที่สุด จำนวนชั่วโมงที่ต้องการเรียนกวดวิชาใน วันเสาร์ - อาทิตย์ พบว่าต้องการเรียนวันละ 3 ชั่วโมงมากที่สุด และจำนวนชั่วโมงที่ต้องการ เรียนกวดวิชาในวันจันทร์-ศุกร์ พบว่าต้องการเรียนวันละ 2 ชั่วโมงมากที่สุด ช่วงเวลาที่ต้องการ เรียนกวดวิชามากที่สุด คือ การเรียนกวดวิชาไปพร้อมๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ค่าใช้จ่ายที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเหมาะสมที่สุดในการเรียนกวดวิชา คือ 26 - 50 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน ผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ ตัวของนักเรียน แหล่งข้อมูลของการกวดวิชาที่ต้องการทราบมากที่สุด คือ จากคนที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา โดยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์อยู่ใน ระดับต่ำ

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Business Administration in Business Administration

NEEDS FOR TUTORIALS OF HIGH SCHOOL STUDENTS A CASE STUDY IN MUANG AND NEARBY DISTRICTS, CHIANGMAI PROVINCE

By

THAWATCHAI BOONMEE

OCTOBER 1999

Chairman: Assistant Professor Piboonrat Rakyutidharm

Department/Faculty: Department of Agricultural Business Administration and Marketing,
Faculty of Agricultural Business

The objectives of this research were to find out 1) needs for tutorials of high school students in Muang and nearby districts, Chiangmai province; and 2) factors relating to their needs.

The data were collected by means of questionnaires from 388 high school students in Muang and nearby districts of Chiangmai and analyzed through the Statistical Package for the Social Science (SPSS for Windows Version 6.0).

The research findings revealed that most of the students were Matayomsuksa 4 girl students studying in a science program in public schools with a grade point average of 2.51 - 3.00. Most of their parents had completed a primary level of education and fathers were government officers whereas mothers were engaged in private businesses. Monthly

incomes of each family were lower than 10,000 baht. The residences of these students are located in Muang district.

The students' needs for tutorials were at a high level and their main purpose was to prepare themselves for the university entrance examination. The three subjects most needed were English, Mathematics 1 (Science Program), and Physics. They preferred having tutorial classes at tutorial institutes to schools. They also preferred the instructional method of content conclusion and emphasis to others. Most of the students preferred to have 3 hours of tutorial classes during 9:00-12:00 a.m on Saturday and Sunday, and 2 hours a day during weekdays. They wanted to have tutorials during the first and second semesters. They indicated the most appropriate fee of 26-50 bath per hour for each subject. The people playing the most significant role in making decision on attending tutorials were the students themselves. They wanted to get information about tutorial institutes from those having taken the courses.

The factors relating to the students' needs for tutorials were found to be cultural, social, personal, and psychological factors, all of which were correlated with their needs at a low level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิบูลรัฐ รัญศิริธรรม ประธานกรรมการที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์เทพ พุกุล และอาจารย์จำเนียร บุญมาก กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งสละเวลาให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง อาจารย์น้ำเพชร วินิจนัยกุล ผู้ทรงคุณวุฒิจากบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในระหว่างสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา อภิชาติตรากุล ผู้ตรวจบทคัดย่อภาษาอังกฤษ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ ปัญญาวดี ผู้ตรวจรูปเล่มวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนั้นต้องขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และผู้อำนวยการโรงเรียนต่างๆ ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงที่ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ตลอดถึง พี่ ๆ น้อง ๆ ทุกคนที่ ให้กำลังใจ โดยเฉพาะพี่ประวิทย์ และพี่นุชพันธุ์ บุญมี ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาแก่ ผู้วิจัยตลอดมา

ธวัชชัย บุญมี

ตุลาคม 2542

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษาวิจัย	6
นิยามศัพท์	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของการกวดวิชา	9
ลักษณะของการกวดวิชา	10
สาเหตุที่ต้องมีการเรียนกวดวิชา	11
ปัญหาการศึกษาของประเทศไทย	12
การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ	14
การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่	17
คำถามและคำตอบที่ใช้ในการวิเคราะห์หัตถ์ลาด	19
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค	20

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	23
ทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภค	23
ทฤษฎีลำดับขั้นแรงจูงใจของมาสโลว์	23
สหสัมพันธ์	25
กรอบแนวคิดในการวิจัย	27
ภาคสรุป	27
สมมติฐานในการวิจัย	28
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	29
สถานที่ดำเนินการวิจัย	29
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	33
การทดสอบเครื่องมือ	35
วิธีการเก็บข้อมูล	36
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
ระยะเวลาของการวิจัย	38
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	39
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง	40
ตอนที่ 2 ความต้องการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่าง	49
ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชา	60
ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา	64
การทดสอบสมมติฐาน	91

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ
	สรุปผลการวิจัย
	อภิปรายผลการวิจัย
	ข้อเสนอแนะ
	ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก แบบสอบถาม
	ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย

92

92

94

101

103

104

109

119

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	อัตราการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539	1
2	ข้อมูลการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา ของทบวงมหาวิทยาลัย ปี 2538 - 2540	2
3	ประชากร	30
4	กลุ่มตัวอย่าง	32
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	40
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	40
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา	41
8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนการเรียน	41
9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	42
10	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	43
11	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของบิดา	44
12	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	45
13	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของมารดา	46
14	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัว	47
15	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่พักอาศัย	48
16	จำนวน ร้อยละและระดับความต้องการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่าง	49
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวัตถุประสงค์ในการเรียนกวดวิชา	50
18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชา	51
19	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสถานที่ที่ต้องการเรียนกวดวิชา	52
20	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีการเรียนการสอนที่ต้องการ	52
21	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวันและเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชา	53
22	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่ต้องการ เรียนกวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่ต้องการ เรียนกวดวิชาในวันเสาร์ - อาทิตย์	55
24	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงเวลาที่ต้องการ เรียนกวดวิชา	56
25	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา	57
26	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เรียนกวดวิชา	58
27	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข้อมูลของการ เรียนกวดวิชาที่ต้องการทราบ	59
28	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้าน วัฒนธรรมต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	60
29	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านสังคม ต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	61
30	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคล ต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	62
31	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยา ต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง	63
32	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามเพศ	64
33	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามระดับการศึกษา	64
34	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามสถานศึกษา	66
36	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามแผนการเรียน	66
37	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	67
38	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	68
39	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา	69
40	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามอาชีพของบิดา	70
41	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามอาชีพของบิดา	71
42	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	72
43	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา	73
44	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามอาชีพของมารดา	74
45	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามรายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน)	75
46	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามเขตที่พักอาศัย	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
47	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามเขตที่พักอาศัย	77
48	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัฒนธรรม กับความต้องการเรียนกวดวิชา	79
49	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความมีอิทธิพลของเขต ที่อยู่อาศัยในปัจจุบันตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับระดับความต้องการ เรียนกวดวิชา	80
50	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคม กับความต้องการเรียนกวดวิชา	81
51	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความมีอิทธิพลของ ระดับการศึกษาของคนในครอบครัวตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง กับระดับความต้องการเรียนกวดวิชา	83
52	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัว กับความต้องการเรียนกวดวิชา	84
53	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการ เรียนกวดวิชา	85
54	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความมีอิทธิพลของ ระดับการศึกษาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับระดับความต้องการ เรียนกวดวิชา	86
55	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนการเรียนกับ ความต้องการเรียนกวดวิชา	87
56	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม กับความต้องการเรียนกวดวิชา	88
57	การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา กับความต้องการเรียนกวดวิชา	89

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1

กรอบแนวคิดในการวิจัย

27

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในหลาย ๆ ด้าน แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนเป็นหลัก แนวทางสำคัญอันหนึ่ง คือ การเพิ่มคุณภาพของประชากร โดยการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานจาก 6 ปี เป็น 9 ปี และเตรียมขยายเป็น 12 ปี ภายใน พ.ศ. 2544 ผลจากการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็น 9 ปี ทำให้อัตราการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) มีจำนวนเพิ่มขึ้น ดังนี้

ตารางที่ 1 อัตราการศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 พ.ศ. 2535 - 2539

ระดับการศึกษา (ประชากรตามกลุ่มอายุ)	ร้อยละของนักเรียน/นักศึกษา ต่อประชากร		
	ปีการศึกษา 2530	ปีการศึกษา 2537	อัตราการเพิ่ม
ก่อนประถมศึกษา (3-5 ปี)	35.80	65.40	30.40
ประถมศึกษา (6-11 ปี)	80.96	93.80	12.84
มัธยมศึกษาตอนต้น (12-14 ปี)	33.00	65.00	32.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย (15-17 ปี)	24.00	33.80	9.80
อุดมศึกษา (18-21 ปี)	14.80	24.80	10.00
อุดมศึกษา (18-24 ปี)	10.90	14.30	3.40

ที่มา : แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (2540-2544)

จากข้อมูลข้างต้นพบว่า การศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอัตราการเพิ่มมากที่สุด และอาจเป็นผลทำให้อัตราการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพิ่มขึ้นตามไปด้วยในอนาคต การขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ ย่อมทำให้ภาพรวมคุณภาพการศึกษาของประชาชนในประเทศสูงขึ้น แต่เป็นเพียงในระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษาเท่านั้น

ในประเทศพัฒนาแล้ว สัดส่วนผู้เรียนระดับอุดมศึกษาต่อจำนวนประชากรทั้งหมด คือ ร้อยละ 35-40 สำหรับประเทศกำลังพัฒนารวมทั้งประเทศไทย มีอัตราร้อยละ 10-20 เท่านั้น (สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, 2539: 2) สาเหตุหนึ่งที่ทำให้สัดส่วนดังกล่าว ของ ประเทศไทยมีอัตราค่อนข้างต่ำ คือ ความไม่สามารถจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้เพียงพอ ต่อความต้องการ เห็นได้จากจำนวนนักศึกษาที่สถาบันอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย สามารถรับได้นั้นน้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนนักเรียนที่สมัครสอบในแต่ละปี ข้อมูลการสอบ คัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี 2538 - 2540 มี ดังนี้

ตารางที่ 2 ข้อมูลการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของทบวง มหาวิทยาลัย ปี 2538 - 2540

ปีการศึกษา	2538	2539	2540
ผู้สมัครสอบ	140,515	160,841	171,573
จำนวนที่รับได้	38,377	38,337	39,339
จำนวนที่ไม่สามารถรับได้	102,138	122,504	132,234
อัตราร้อยละจำนวนที่รับได้	27.3	23.8	22.9
อัตราร้อยละจำนวนที่ไม่สามารถรับได้	72.7	76.2	77.1

ที่มา : สำนักทดสอบกลาง สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, ปี 2538 - 2540

จากข้อมูลข้างต้น จะเห็นว่าจำนวนผู้ที่สมัครสอบมีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่อัตราร้อยละจำนวนที่สามารถรับได้ กลับมีแนวโน้มลดลง ทำให้การแข่งขันระหว่าง ผู้สมัครสอบด้วยกันเพิ่มมากขึ้น

ความสำคัญของปัญหา (Significance of the Problem)

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในระบบจำกัดจำนวนรับในสังกัด และในกำกับของ ทบวงมหาวิทยาลัย มีวิธีการรับนักศึกษา 3 วิธี คือ

1. การรับโดยตรงตามโควตาของแต่ละมหาวิทยาลัย
2. การรับตามโครงการพิเศษของแต่ละมหาวิทยาลัย
3. การสอบคัดเลือกรวม หรือ เอนทรานซ์ โดยสำนักทดสอบกลางทบวงมหาวิทยาลัย

จากการประเมินรวบรวมปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการสอบคัดเลือกรวม พบว่ามี ปัญหาที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. มีผลกระทบในทางลบต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. นักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจำนวนหนึ่ง มีความรู้ความสามารถไม่สอดคล้อง กับสาขาวิชาที่เรียน
3. จำนวนผู้สมัคร และจำนวนสถาบันที่ร่วมรับนักศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้น
4. สร้างความเครียดแก่ผู้เข้าสอบ และผู้ปกครอง
5. มีข้อจำกัดด้านเวลา สามารถดำเนินการได้เฉพาะช่วงปิดภาคการศึกษา

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้พิจารณาปรับปรุง ระบบ และรูปแบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ซึ่งทบวง มหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบ และได้ประกาศใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นไป

การสอบคัดเลือกในระบบใหม่นี้จะพิจารณา 3 ด้านคือ

1. ผลการเรียนรู้ตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า ให้ คำนำนักร้อยละ 10
2. ผลการสอบความรู้พื้นฐานทางวิชาการ (วิชาหลัก) และผลการสอบวิชาพื้นฐาน วิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) ให้คำนำนักร้อยละ 90
3. ผลการสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกายไม่คิดค่าน้ำหนัก

ทบวงมหาวิทยาลัย จะจัดสอบวิชาหลัก ปีละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 วัน ในเดือน มีนาคม และเดือนตุลาคมของทุกปี และจัดสอบวิชาเฉพาะปีละ 1 ครั้ง ในเดือนตุลาคม โดย จะเริ่มสอบครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2541 ทบวงมหาวิทยาลัยจะแจ้งผลการสอบให้ผู้เข้าสอบ ทราบทุกครั้ง ภายหลังการสอบประมาณ 1 เดือน เพื่อให้ผู้เข้าสอบนำไปใช้ตรวจสอบคุณสมบัติ และประกอบการตัดสินใจเลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะ / ประเภทวิชา ที่ประสงค์จะเข้าศึกษา ต่อไป โดยผู้สมัครจะสอบกี่ครั้ง ครั้งละกี่วิชาก็ได้ และใช้คะแนนครั้งที่ดีที่สุดสมัครเข้าศึกษา ในสถาบันอุดมศึกษา คะแนนที่สอบได้สามารถเก็บไว้ใช้ได้ 3 ปี (สำนักทดสอบกลางทบวง มหาวิทยาลัย, 2540: 1-7)

ก่อนการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบคัดเลือกรวม นักเรียนมัธยมปลายส่วนใหญ่ มักให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับการเรียนวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือก มีการเรียนกวดวิชาเพิ่มเติม และไม่ให้ความสนใจเรียนในวิชาอื่นเท่าที่ควร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2539: 37) เพราะมีความเชื่อว่า หากมีความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ใช้ในการสอบคัดเลือกมากเท่า ไร โอกาสเข้าไปเรียนในมหาวิทยาลัยที่ตนเอง และครอบครัวมุ่งหวัง ย่อมมีมากขึ้นเท่านั้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าหลังจากเปลี่ยนระบบการสอบคัดเลือกใหม่แล้ว ความ ต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอ ไกลเคียง จะเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

(Objectives of the Study)

1. เพื่อศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

1. สามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัย ไปปรับใช้ในแผนการดำเนินงานขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาระดับมัธยมปลาย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน
2. สามารถนำผลที่ได้รับจากการวิจัย ใช้เป็นข้อมูลในการลงทุนธุรกิจการกวดวิชา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง
3. ผู้ที่ประกอบธุรกิจการกวดวิชาอยู่แล้ว สามารถนำผลที่ได้จากการวิจัยไปพัฒนาปรับปรุงธุรกิจ เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างถูกต้อง

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษาวิจัย
(Scope and Limitation of the Study)

1. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง เท่านั้น

2. โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง มีจำนวนทั้งสิ้น 19 โรงเรียน ประกอบด้วย

- โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย
- โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ
- โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย
- โรงเรียนปิ่นสร้อยแยลส์วิทยาลัย
- โรงเรียนดาราวิทยาลัย
- โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย
- โรงเรียนหอพระ
- โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- โรงเรียนวชิรวิทย์
- โรงเรียนธรรมราชศึกษา
- โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย
- โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ
- โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม
- โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่
- โรงเรียนสันกำแพง ✓
- โรงเรียนหางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ✓
- โรงเรียนสารภีวิทยาคม ✓
- โรงเรียนสันทรายวิทยาคม ✓
- โรงเรียนดอยสะเก็ดวิทยาคม ✓

3. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 12 เดือน นับตั้งแต่เดือน มีนาคม พ.ศ. 2541 ถึง เดือน มีนาคม พ.ศ. 2542

นิยามศัพท์

(Definition of Term)

นักเรียนมัธยมปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในปีการศึกษา 2541 ในระดับ มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 มัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ตามหลักสูตรปกติของกระทรวงศึกษาธิการ สังกัด กรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย ไม่นับรวม นักเรียนที่สอบเทียบเท่าระดับมัธยมปลาย ศึกษาระดับมัธยมศึกษา และผู้พิการซึ่งไม่สามารถเรียนตาม หลักสูตรปกติได้

การศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชา หมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับ ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย โดยผู้วิจัยได้มุ่งหาคำตอบจากคำถามเหล่านี้

1. ตลาดประกอบด้วยใคร คำตอบคือ ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย
2. ตลาดซื้ออะไร คำตอบคือ สิ่งที่ต้องการซื้อ
3. ทำไมตลาดจึงซื้อ คำตอบคือ วัตถุประสงค์ในการซื้อ
4. ใครมีส่วนร่วมในการซื้อ คำตอบคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจซื้อ
5. ตลาดซื้อเมื่อใด คำตอบคือ โอกาสในการซื้อ

การเรียนกวดวิชา หมายถึง การเรียนบางวิชา ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนปกติ การเรียนในที่นี้มีไว้เป็นการศึกษาที่มีเนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเน้นเนื้อหาบางตอนของเนื้อเรื่องทั้งหมดที่ได้ศึกษาไปแล้วซึ่งผู้เรียนแต่ละคนมีวัตถุประสงค์ในการเรียนแตกต่างกันไป ซึ่งบางครั้งอาจเรียกว่าการเรียนพิเศษ

อำเภอใกล้เคียง หมายถึง อำเภอที่มีพื้นที่ติดกับอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ อำเภอแม่ริม อำเภอสันกำแพง อำเภอหางดง อำเภอสารภี อำเภอสันทราย และอำเภอดอยสะเก็ด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ หมายถึง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจ เรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่ศึกษา คือ
 - 1.1 วัฒนธรรมพื้นฐาน ได้แก่ ค่านิยมในการเรียนกวดวิชา
 - 1.2 วัฒนธรรมกลุ่มย่อย ได้แก่ ภูมิปัญญาที่อยู่อาศัยของนักเรียน
 2. ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านสังคมที่ศึกษา คือ
 - 2.1 กลุ่มอ้างอิง ได้แก่ ผู้ปกครอง เพื่อนญาติพี่น้อง อาจารย์
 - 2.2 ครอบครัว ได้แก่ รายได้ของครอบครัว อาชีพของคนในครอบครัว การศึกษาของคนในครอบครัว ความคาดหวังของคนในครอบครัว
 - 2.3 บทบาท และสถานะ ของนักเรียน
 3. ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยส่วนบุคคลของนักเรียนที่ศึกษา คือ
 - 3.1 อายุ
 - 3.2 ระดับการศึกษา
 - 3.3 แผนการเรียน หรือ โปรแกรมการศึกษา
 - 3.4 ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม
 - 3.5 รูปแบบการดำรงชีวิต
 4. ปัจจัยทางจิตวิทยา ปัจจัยทางจิตวิทยาที่ศึกษา คือ
 - 4.1 การจูงใจ จากสิ่งกระตุ้นทำให้เกิดความต้องการ
 - 4.2 การรับรู้ ข้อมูลข่าวสารที่ทำให้เกิดความต้องการ
 - 4.3 ความเชื่อ และทัศนคติ ของนักเรียนต่อการเรียนกวดวิชา
 - 4.4 บุคลิกภาพ ได้แก่ ความเชื่อมั่น และความมั่นใจของนักเรียน
- ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยข้างต้น ได้มาจากสัมภาษณ์กลุ่มประชากร เกี่ยวกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทำให้เกิดความต้องการเรียนกวดวิชา สำหรับการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยใช้ มาตรฐานประมาณค่า (rating scale)

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(REVIEW OF RELATED LITERATURE)

การศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง มีเอกสารที่เกี่ยวข้องสำหรับใช้เป็นข้อมูลในการศึกษา เพื่อให้การวิจัยบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการศึกษาเอกสารต่าง ๆ มีดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ความหมายของ “การกวดวิชา”

อภิชัย พันธเสน (2530: 14) กล่าวว่า การกวดวิชานั้นมิใช่เป็นการศึกษาเล่าเรียน ที่มีเนื้อหาใหม่ แต่เป็นการเน้นเนื้อหาในบางเรื่อง บางตอนของเนื้อหาทั้งหมดที่ได้ศึกษาไปแล้ว แต่ผู้สอน หรือผู้กวดวิชาต้องการจะเน้นให้ผู้เข้ารับการกวดวิชามีความสนใจเข้าใจ จำได้เป็นพิเศษ ทั้งนี้เพื่อหวังว่าผลความรู้เหล่านั้นจะเกิดประโยชน์โดยตรงในทันที หรืออนาคตอันใกล้ต่อผู้เข้ารับการกวดวิชา เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งแน่นอนภายในเวลาจำกัด และเป้าหมายที่แน่นอนนั้นก็คือ เพื่อใช้ประกอบการแข่งขัน

2. ลักษณะของการกวดวิชา

ประยูร ศรีประสาธน์ (2530: 61-62) ได้แบ่งการเรียนกวดวิชาออกเป็น 5 ลักษณะ คือ

1. การเรียนกวดวิชาโดยการจ้างครูมาสอนเองที่บ้าน ลักษณะนี้ส่วนใหญ่ จะเป็นการสอนเสริมวิชาที่ผู้เรียนยังอ่อนอยู่ หรือเป็นการเพิ่มพูนวิชาที่จะเป็นประโยชน์ต่อการสอบคัดเลือก ได้แก่ วิชาเกี่ยวกับภาษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ เป็นหลัก
2. การเรียนในสถานศึกษากวดวิชาที่เปิดสอนตลอดปี สถานศึกษากวดวิชา ลักษณะนี้อาจจะจัดในสถานศึกษาบางแห่งที่มีชื่อเสียง โดยมีคณะอาจารย์ในสถาบันนั้นเป็นผู้สอน หรือในสถานกวดวิชาที่จัดตั้งขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยรับสมัครผู้เรียนทั่วไป เน้นการเฉลยและแก้ข้อสอบ
3. การเรียนในสถานกวดวิชาที่เปิดสอนในช่วงก่อนสอบ ซึ่งเป็นการกวดวิชาในลักษณะของการติวเข้มที่เป็นการเฉลยข้อสอบ และแก้ข้อสอบเป็นสำคัญ ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเป็นนักเรียนจากต่างจังหวัด ที่ไม่มีโอกาสกวดวิชาตลอดปี เหมือนเด็กนักเรียนในกรุงเทพฯ
4. การเรียนกวดวิชาในโรงเรียนของตนโดยเฉพาะในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร หรือมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดต่าง ๆ จะเปิดการสอนกวดวิชาเพื่อการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ให้แก่เด็กนักเรียนของตน เพื่อให้สอบคัดเลือกได้ ซึ่งจะเป็นการนำชื่อเสียงมาให้แก่โรงเรียน
5. ลักษณะการสอบ pre-entrance เพื่อเป็นการทดสอบความรู้ก่อนการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2530: 69-70) ได้กล่าวถึงการกวดวิชาว่า นอกจากการกวดวิชา เพื่อเป้าหมายในการเอาชนะคนอื่น เพื่อการสอบเข้าสถาบันใดสถาบันหนึ่งแล้ว ปรากฏการณ์ของการกวดวิชาเพื่อการสอบผ่านในโรงเรียนปกติก็เกิดขึ้นอย่างกว้างขวาง มีการเชิญครูมาสอนที่บ้าน ไปเรียนพิเศษเป็นรายชั่วโมงเพิ่มเติมกับครูที่สอนวิชาเฉพาะ จนถึงปัจจุบันผู้ปกครองมีความพร้อม และพยายามที่จะให้ลูกเรียนพิเศษที่โรงเรียนตอนเย็นกวดวิชาเพิ่มเติมเสาร์อาทิตย์เรียนพิเศษที่บ้าน หรือ โรงเรียนกวดวิชา ดังนั้นจะเห็นว่าตลอดชีวิตของเด็ก คือ หนังสือ และเรียนหนังสือเพื่อการสอบเข้า เพื่อการแข่งขัน และเพื่อการเอาชนะ

3. สาเหตุที่ต้องมีการเรียนกวดวิชา

สุพัฒน์ สุกมลสันต์ (2530: 39-41) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องมีการกวดวิชา ว่าเกิดจากเหตุผลหลายประการ คือ

1. รัฐไม่สามารถจัดการศึกษาระดับสูง ให้แก่ทุกคนได้ ทำให้ผู้ที่ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงส่วนหนึ่ง พยายามขวนขวายหาความรู้ให้ได้มากที่สุด เพื่อที่จะสามารถแข่งขันกับคนอื่นได้ ผลที่ตามมาก็คือ ต้องการกวดวิชา
2. เหตุผลทางวิชาการ คือ ต้องการเรียนกวดวิชาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง หรือเรียนเพิ่มเติม เพื่อทดแทนความรู้ที่ขาดหายไป จะได้เรียนทันเพื่อนร่วมชั้น หรือเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนรู้แล้วในหลักสูตร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น
3. เหตุผลทางสติปัญญา เนื่องจากบุคคลแต่ละคนจะมีสติปัญญาที่แตกต่างกัน จึงทำให้การเรียนรู้ หรือการรับเนื้อหาวิชาได้มากน้อยต่างกันในเวลาเท่า ๆ กัน ทำให้ต้องเรียนกวดวิชาเพื่อจะได้เรียนทันผู้อื่น
4. เหตุผลเกี่ยวกับหลักสูตรการสอน คือ ไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมากเท่าที่ควร ไม่คำนึงถึงนักเรียนที่เรียนอ่อน และหลักสูตรการสอนไม่สอดคล้องกับการสอบเข้าสถานศึกษาที่ผู้เรียนต้องการจะศึกษาต่อไป ทำให้ต้องไปเรียนกวดวิชาเพิ่มเติม
5. เหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม เนื่องจากสังคมในปัจจุบันมีการแข่งขันกันมาก โดยเฉพาะการสอบเข้าสถานศึกษา และการสอบเข้าทำงาน ประกอบกับ ค่านิยมของสังคมที่ยกย่องคนเก่ง จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้ได้สูงสุด โดยเฉพาะผู้ปกครอง หรือบิดามารดา จะแนะนำเกมบังคับ ให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชา เพื่อการสอบแข่งขัน

สำนักวิจัยเอแบค - เค เอส ซี อินเตอร์เนตโพลล์ ได้ทำการสำรวจภาคสนามนักเรียนที่เตรียมสอบเอ็นทรานซ์ ในเรื่อง “เด็กเตรียมเอ็นทรานซ์คิดอย่างไรต่อการศึกษาไทย กรณีศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนเตรียมเอ็นทรานซ์ปี พ.ศ. 2541” พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 68 ระบุว่าเรียนกวดวิชาจำเป็นต่อการสอบเข้าศึกษาระดับมหาวิทยาลัย มีร้อยละ 19 ระบุว่าไม่จำเป็น สำหรับสาเหตุที่ต้องมาเรียนกวดวิชานั้นส่วนใหญ่ นักเรียนระบุว่าเพราะตัวนักเรียนเองที่ต้องการ รองลงมา คือ เพราะเนื้อหาสาระที่สอนในโรงเรียนไม่พอไปสอบเข้า และเพราะค่านิยมตามเพื่อน ตามสังคม ตามลำดับ (อังกูณ มติชนรายวัน, 2541: 19)

จากการศึกษาข้างต้นมีความสอดคล้องกับความเห็นของนายสวัสดิ์ อุดมโกชน ผู้
 อำนวยการกองโรงเรียนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งได้ศึกษา
 ผลกระทบของการกวดวิชาที่มีต่อการศึกษาและสังคมไทยในปี 2534 โดยกล่าวถึงปัจจัยที่ส่งผล
 ให้เกิดการกวดวิชา 3 ประการ คือ ระบบสังคม ที่ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่บุตรหลาน
 ของตนเองได้ตลอดเวลา จึงนิยมส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเพื่อทบทวนวิชา
 ความรู้ ซึ่งดีกว่าการให้บุตรหลานใช้เวลาว่างไปในทางที่ไม่เป็นประโยชน์ ประการที่สอง คือ
 ระบบการศึกษา ที่ยังคงใช้ระบบการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อ รวมทั้งวิทยาการก้าวหน้าและ
 เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงทำให้ผู้ปกครองมีความเห็นว่า การเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ
 ให้บุตรหลานของตนเป็นสิ่งที่จำเป็น และโรงเรียนกวดวิชาสามารถช่วยได้ ประการสุดท้ายคือ
 แรงจูงใจของผู้เรียน ที่ต้องการเรียนลัด สอบเทียบความรู้ สอบเข้าศึกษาต่อ ผู้ปกครองก็
 ต้องการให้บุตรหลานมีความเป็นเลิศทางวิชาการ ผู้ประกอบการจึงถือโอกาสตอบสนองความ
 ต้องการของสังคมเกี่ยวกับการกวดวิชา (อังกูณ นพรัตน์ เมทนีสุดดี, 2537: 5)

กณารณ กิตติคำ และคณะ (2540: 39) ได้ศึกษา “ลักษณะและความต้องการ
 ของนักเรียนมัธยมปลายต่อโรงเรียนกวดวิชาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” จากนักเรียน
 มัธยมปลายที่เรียนอยู่ในโรงเรียนกวดวิชาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 370 คน
 พบว่านักเรียนที่มาเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ มาเรียนกวดวิชาเพื่อเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย
 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.56 รองลงมาคือ เพื่อเพิ่มความเข้าใจในวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อ
 เพิ่มความรู้ในวิชาที่ต้องการเรียน เพื่อเพิ่มระดับคะแนน เพราะตามเพื่อน เพราะถูกบังคับ
 เพราะชื่อเสียงของโรงเรียนกวดวิชา ตามลำดับ

4. ปัญหาการศึกษาของประเทศที่ส่งผลต่อนักเรียนระดับมัธยมปลาย

มนัส สุวรรณ และ ประหยัด ปานดี (2532: 1) กล่าวว่า ผลกระทบต่อการจัด
 การศึกษาระดับอุดมศึกษาโดยตรง คือ จำนวนนักเรียนระดับมัธยมปลาย ซึ่งมีผู้สำเร็จการศึกษา
 แต่ละปี โดยเฉลี่ยประมาณ 160,000 คน ซึ่งนับวันจะทวีขึ้นตามลำดับ เนื่องจากกระทรวง
 ศึกษาธิการได้พัฒนาขีดความสามารถในการรับนักเรียนของแต่ละโรงเรียน การกระจายโอกาส
 ในมัธยมศึกษาทั้งตอนต้นและตอนปลาย เป็นผลสืบเนื่องให้เกิดแรงจูงใจในการศึกษาต่อขั้นสูง

แต่มีจำนวนนักเรียนที่สามารถสอบเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยปีใด ซึ่งมีผู้สอบได้เพียงร้อยละ 16 ของนักเรียนที่สำเร็จชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้งหมด จำนวนมหาวิทยาลัยยังไม่เพียงพอ กับความต้องการของนักเรียนที่ประสงค์จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี

แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2539: 29-37) ได้สรุปสภาพและปัญหา การศึกษาของประเทศจากการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้ส่งผล กระทบต่อการเรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา ทำให้อัตราการเรียน ต่อทั้ง 2 ระดับ ดังกล่าว มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้น ดังนี้ ระดับมัธยมปลายเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 74.9 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 89.9 ในปี 2537 ระดับอุดมศึกษามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกระดับการศึกษา จำนวน 1,149,213 คน แต่หากพิจารณาความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดม ศึกษาแล้วพบว่าเด็กจากครอบครัวเกษตรกรมีโอกาสเข้าเรียนเพียงร้อยละ 11 เท่านั้น ขณะที่เด็ก ที่มาจากครอบครัวนักธุรกิจซึ่งเป็นคนส่วนน้อยของประเทศได้มีโอกาสเข้าเรียนต่อระดับอุดม ศึกษาสูงถึงร้อยละ 45-50 สำหรับระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ปัจจุบัน ยังมีผลต่อการจัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษา เพราะผู้เรียนมุ่งกวคว้า เพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยมากกว่าการเรียนรู้ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และกระบวนการของ หลักสูตรมัธยมศึกษา

สุชาติ เมืองแก้ว กล่าวว่าปัจจุบันมีผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เกือบ 3 แสนคน และคาดว่าในปลายแผน(ปี 2544) จะมีผู้สำเร็จเพิ่มขึ้นเป็น 6 แสนคน ดังนั้น จึงจำเป็นที่หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา จะต้องประสานและ ร่วมมือกันในการที่จะเตรียมจัดบริการการศึกษา เพื่อรองรับผู้สำเร็จการศึกษาดังกล่าวให้ได้มี โอกาสเข้าเรียนในระดับอุดมศึกษา ซึ่งทางทบวงมหาวิทยาลัยเองก็ได้มีความพยายามในการที่จะ ให้คนมีโอกาสเข้าเรียนระดับอุดมศึกษามากขึ้น โดยมีการปรับระบบการสอบคัดเลือกใหม่ (อ้างใน รายงานการสัมมนา เรื่องแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8, 2540: 49)

5. การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526: 2) ได้มีรายงานการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกวดวิชา กับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พบว่านักเรียนที่ผ่านการกวดวิชาสามารถสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้เพิ่มขึ้นทุกปี จากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน และผู้ปกครองเกี่ยวกับการกวดวิชา พบว่าทั้งนักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่ต่างเห็นด้วยกับการกวดวิชา และยินดีที่จะกวดวิชาเนื่องจากการกวดวิชา มีความสัมพันธ์กับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ และอาจเป็นเพราะการเรียนการสอนตลอดจนหลักสูตรในระบบโรงเรียนนั้นไม่เอื้ออำนวยต่อการสอบคัดเลือก ดังนั้นนักเรียนที่มุ่งเข้าศึกษาต่อในระดับสูงต่างก็สนใจการเรียนกวดวิชามาก จึงเป็นการเปิดโอกาสให้เกิดโรงเรียนกวดวิชา เพื่อเข้าศึกษาต่อเป็นจำนวนมากเกือบทุกระดับ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526: 36-37) ได้มีรายงานการวิจัย เรื่อง การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา ซึ่งสรุปว่า ผู้ที่เรียนกวดวิชา และไม่ได้เรียนกวดวิชาทั้งในระดับมัธยมปลาย และระดับอุดมศึกษา เห็นด้วยกับการเรียนกวดวิชา เพราะคิดว่า การเรียนกวดวิชามีส่วนช่วยในด้านกำลังใจ และทบทวนวิชาที่เรียนมา โดยผู้ที่เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่ ให้เหตุผลของการเรียนกวดวิชาว่า เพื่อช่วยทบทวนวิชาที่เรียนมา และผู้ที่ไม่เรียนกวดวิชาให้เหตุผลว่า ไม่เชื่อว่าการกวดวิชาทำให้สอบคัดเลือกได้ สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์โดยมีความแตกต่างของสัดส่วน หรือความถี่ อย่างมีนัยสำคัญ กับการสอบคัดเลือก คือ เพศ อาชีพ ของบิดา - มารดา รายได้รวมของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดา มารดา โรงเรียนเดิม ผลการเรียนเดิม การเรียนกวดวิชา และประเภทของโรงเรียนกวดวิชา และตัวแปรที่พบว่ามียุทธวิธีสูงต่อการสอบคัดเลือกในระดับอุดมศึกษา คือการกวดวิชา และผลการเรียนเดิม

ประยูร ศรีประสาธน์ และ วิไล ศิริชุมแสง (2526: 59 - 60) ได้กล่าวถึง การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ว่าการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับสูงของการศึกษาไทย ใช้วิธีการสอบคัดเลือก ซึ่งเน้นความรู้ทางวิชาการเป็นสำคัญ แต่เนื่องจากความต้องการศึกษาต่อในระดับสูง ขยายตัวไปรวดเร็วกว่าการขยายสถานศึกษาของรัฐที่จะสามารถรับได้ และยิ่งเวลาผ่านไป โอกาสที่จะได้รับการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับสูง ก็ยังมีน้อยลง

จึงทำให้มีการแข่งขันที่ทวีความเข้มข้นขึ้นทุกที จึงก่อให้เกิดระบบการกวดวิชาที่มุ่งเน้นวิชาที่จะใช้ในการสอบคัดเลือก และการเฉลยข้อสอบ และจากการรายงานของทบวงมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า จำนวนร้อยละของผู้ที่เรียนกวดวิชาสามารถสอบคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาได้เพิ่มสูงขึ้นทุกปี จนกล่าวได้ว่า การเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ลักษณะเช่นนี้ทำให้ความนิยมในการกวดวิชาเพิ่มมากขึ้นทุกที

อภิชัย พันธเสน (2530: 25 - 26) ได้กล่าวอ้างอิงถึงรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างการกวดวิชา และโอกาสการเข้าศึกษาต่อในสถาบันจำกัดรับของรัฐ คือ ผู้ที่กวดวิชา แล้วสอบคัดเลือกได้ จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นทุกปี

ศิริ ศรีนวลฟูตะ (อ้างใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2536: 615) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ตัวแปรที่จำแนกความสำเร็จของนักเรียนในเขตภาคเหนือ ในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเภทโครงการพิเศษ เพื่อวิเคราะห์หาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน ทั้งทางด้านการศึกษาเล่าเรียน สิ่งแวดล้อมของนักเรียน ที่มีผลส่งเสริมให้นักเรียนได้รับความสำเร็จในการสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเภทโครงการพิเศษ พบว่าการเรียนพิเศษหรือกวดวิชา เป็นตัวแปรหนึ่งที่ทำให้นักเรียนสอบได้ และตัวแปรอื่นๆ อีกเช่น เกรดเฉลี่ย อาชีพของบิดามารดา ระดับการศึกษาของบิดามารดา ระยะเวลาในการเตรียมตัวสอบ

ประยูร ศรีประสาธน์ (2530: 68) กล่าวถึง องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดระบบการกวดวิชาเพื่อการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อระดับสูง จะอยู่ที่ระบบและวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่ใช้อยู่ในปัจจุบันนี้เป็นหลัก โดยระบบ และวิธีการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยที่ใช้อยู่จะมีผลกับพฤติกรรมการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาให้เน้นการกวดวิชาเพื่อการเข้าศึกษาต่อ และจากการพิจารณาโดยละเอียด พบว่าระบบการกวดวิชาที่เกิดขึ้นในระดับมัธยมศึกษา ตลอดจนการชวนขายของบิดามารดาที่ให้นุตรหลานของตนเรียนกวดวิชานั้นก็มุ่งเพื่อเรียนบางสาขาวิชาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้ และหางานได้ดีกว่าอาชีพอื่น สาขาวิชาดังกล่าวนี้รับผู้เข้าเรียนได้เป็นส่วนน้อย จึงทำให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนกวดวิชา

สรุปข่าวธุรกิจ (2533: 25) แม้ว่าการเรียนกวดวิชาจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนกวดวิชาส่วนใหญ่มีผลการเรียนดีกว่าเดิม หรือทำให้สามารถสอบคัดเลือกเข้าสถานศึกษาต่าง ๆ ตามที่ต้องการได้ ทั้งนี้เนื่องจากการเรียนกวดวิชาช่วยในการทบทวนวิชาที่เรียนมา ตลอดจนทำให้ผู้ที่สอบรู้แนวข้อสอบบ้าง และที่สำคัญที่สุดก็คือ การกวดวิชาเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นผลด้านจิตวิทยาทางหนึ่งด้วย ดังนั้นมิได้หมายความว่าผู้ที่เรียนกวดวิชาจะสามารถสอบคัดเลือกได้ทุกคนเสมอไป ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญา ความสามารถ ความสนใจของผู้เรียนแต่ละคน ที่สามารถนำความรู้เดิมผสมผสานกับแนวความรู้ที่ได้จากการกวดวิชาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสอบคัดเลือก อย่างไรก็ตามควรคำนึงถึงผลกระทบอันเกิดจากการกวดวิชา คือ จะทำให้ผู้เรียนกวดวิชา และอาจารย์ผู้สอนมีค่านิยมที่ผิด และมีความสนใจในหลักสูตรน้อยลง แต่จะหันไปฝึกฝนเนื้อหาวิชาที่ใช้ในการสอบเท่านั้น

จันทร์เพ็ญ ชีรานนท์ และคณะ (อ้างใน นพรัตน์ เมทนีสุดดี, 2537: 4-5) ได้ทำการศึกษาผลกระทบของการกวดวิชาที่มีต่อการศึกษา และสังคมไทย วิธีการศึกษาได้ทำการสำรวจโดยการสังเกตตามโรงเรียนกวดวิชา และใช้แบบสอบถามกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ได้แก่ กลุ่มนักเรียน กลุ่มผู้ปกครอง กลุ่มครูผู้สอนในโรงเรียน กลุ่มครูผู้สอนกวดวิชา และกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนกวดวิชา และกลุ่มต่าง ๆ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า การเรียนกวดวิชามีประโยชน์หลายประการมากกว่าผลเสีย ได้แก่ เสริมความรู้ให้กับตัวเอง สร้างความมั่นใจในการสอบเข้าศึกษาต่อ และแม้ว่าการสอนจะเป็นการบรรยาย และอธิบายข้อสอบเก่าเป็นแนวทาง แต่ครูจะมีเทคนิคในการสอนให้จำได้อย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามการกวดวิชาจะมีปัญหาด้านความเหน็ดเหนื่อย สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย เสียเวลาในการเดินทาง กระนั้นผู้เรียนก็ยังเห็นความจำเป็น และความสำคัญของการกวดวิชาเป็นอย่างมาก การที่นักเรียนเลือกสถานที่เรียนกวดวิชามาจากการที่มีผู้แนะนำให้ผู้ปกครองหรือนักเรียนทราบ และเกิดจากแรงผลักดันของนักเรียนและผู้ปกครองที่อยากให้เรียนเพิ่มเติม ซึ่งผลของการกวดวิชานอกจากจะเพิ่มความรู้ความสามารถให้ผู้เรียนแล้ว ยังช่วยเพิ่มรายได้กับครูผู้สอนกวดวิชา ทำให้ผู้เรียนมีลักษณะที่แข่งขันระหว่างตัวเอง และผู้ร่วมชั้น ยังช่วยให้ผลการเรียนในระบบโรงเรียนปกติดีขึ้น มีความมั่นใจในตนเองสูงขึ้น

6. การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบใหม่ มีวัตถุประสงค์หลัก

2 ประการ คือ

1. เพื่อให้มหาวิทยาลัย/สถาบัน ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และความถนัดตรงตามสาขาวิชาที่เรียน

2. เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นไปตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา ระบบใหม่ จะพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ที่นักเรียนแต่ละคนได้รับจากสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 10

2. ผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานวิชาการ (วิชาหลัก) และวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) ให้ค่าน้ำหนักรวมกันร้อยละ 90

ในกรณีคณะ/ประเภทวิชาที่มีการสอบวิชาเฉพาะด้วย การกำหนดสัดส่วนค่าน้ำหนักระหว่างคะแนนวิชาหลัก และคะแนนวิชาเฉพาะให้เป็นไปตามที่แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบันกำหนด

3. ผลการสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย มหาวิทยาลัย/สถาบัน จะทำการสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกายเพื่อหาข้อมูลประกอบการพิจารณาความพร้อม และความเหมาะสมเป็นขั้นสุดท้ายก่อนการรับเข้าศึกษา โดยไม่คิดเป็นค่าน้ำหนักคะแนน

ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า มีหลายส่วนที่สามารถนำมาใช้ในการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาได้ แต่ในระยะแรกก็นำการคัดเลือกกระบบใหม่มาใช้ทบวงมหาวิทยาลัย และสถาบันอุดมศึกษาได้เห็นพ้องต้องกันว่าจะใช้องค์ประกอบของผลการเรียนเพียง 2 ส่วน คือ

1. ความสามารถทั่วไปของนักเรียน วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า (GPAX)

2. ความสามารถของนักเรียน เมื่อเทียบกับกลุ่มในแต่ละโรงเรียน วัดได้จากค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank-PR)

ในการนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่ามาใช้ในระยะแรก กำหนดให้ใช้ค่าน้ำหนักเพียงร้อยละ 10 โดยแบ่งสัดส่วนองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบ ดังกล่าวแล้วข้างต้น เป็นร้อยละ 5:5 กล่าวคือ ให้ค่าน้ำหนัก GPAX ร้อยละ 5 และให้ค่าน้ำหนักค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (PR) ร้อยละ 5

สำหรับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ หรือคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็นค่าสถิติที่แสดงคะแนนของนักเรียน ณ ตำแหน่งนั้นว่ามีจำนวนร้อยละเท่าไรของจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนของนักเรียนคนนั้น ๆ เนื่องจากเป็นค่าสถิติอยู่แล้ว จึงสามารถนำมาใช้ได้ โดยกำหนดค่าเป็นช่วง (range) แล้วจึงแปลงเป็นคะแนนจากคะแนนเต็มตามค่าน้ำหนักที่กำหนดไว้

ผู้มีสิทธิสมัครสอบวิชาหลัก และวิชาเฉพาะจะต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า สำหรับนักเรียนหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน (สอบเทียบ) จะต้องเป็นผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคการศึกษาสุดท้ายของหลักสูตร

ในระยะแรก (3-5 ปี) ที่นำวิธีคัดเลือกนิสิตนักศึกษาระบบใหม่มาใช้ ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดสอบวิชาหลัก (15 วิชา) และวิชาเฉพาะ (26 วิชา) ซึ่งเป็นความรู้พื้นฐานที่แต่ละคณะ/ประเภทวิชา กำหนดให้สอบ เพื่อวัดความรู้ของผู้ประสงค์จะเข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชานั้น ๆ

ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดสอบวิชาหลักปีละ 2 ครั้ง ครั้งละ 3 วัน ในเดือนมีนาคม และเดือนตุลาคมของทุกปีและจัดการสอบวิชาเฉพาะปีละ 1 ครั้งในเดือนตุลาคม โดยจะเริ่มสอบครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2541 ทบวงมหาวิทยาลัยจะแจ้งผลการสอบให้ผู้เข้าสอบทราบทุกครั้ง ภายหลังการสอบประมาณ 1 เดือน เพื่อให้ผู้เข้าสอบนำไปใช้ตรวจสอบคุณสมบัติ และประกอบการตัดสินใจเลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะ/ประเภทวิชา ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อไป โดยผู้สมัครจะสอบกี่ครั้ง ครั้งละกี่วิชาก็ได้ และใช้คะแนนครั้งที่ดีที่สุดสมัครเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา คะแนนที่สอบได้สามารถเก็บไว้ใช้ได้ 3 ปี (สำนักทดสอบกลาง ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540: 3-9)

7. คำถามและคำตอบที่ใช้ในการวิเคราะห์ตลาด

Kotler (1997: 171) อธิบายว่า นักการตลาดสามารถพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดโดยการตั้งคำถาม และตอบคำถาม ทางตลาด 7 คำถาม ดังนี้

1. ตลาดประกอบด้วยใคร (Who constitutes the market?) คำตอบคือ ลักษณะของกลุ่มเป้าหมาย (occupants)
 2. ตลาดซื้ออะไร (What does the market buy?) คำตอบคือ สิ่งที่ต้องการซื้อ (objects)
 3. ทำไมตลาดจึงซื้อ (Why does the market buy?) คำตอบคือ วัตถุประสงค์ในการซื้อ (objectives)
 4. ใครมีส่วนร่วมในการซื้อ (Who participates in the buying?) คำตอบคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการตัดสินใจซื้อ (organizations)
 5. ตลาดซื้ออย่างไร (How does the market buy?) คำตอบคือ ขั้นตอนในการตัดสินใจซื้อ (operations)
 6. ตลาดซื้อเมื่อใด (When does the market buy?) คำตอบคือ โอกาสในการซื้อ (occasions)
 7. ตลาดซื้อที่ไหน (Where does the market buy?) คำตอบคือ ช่องทางการจัดจำหน่าย (outlets)
- เมื่อตอบคำถามเหล่านี้ได้ นักการตลาดก็จะเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ซื้อ

8. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค (Factor Influencing Consumer Behavior)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539: 112 - 121) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า หรือบริการดังนี้

8.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลในด้านกว้าง และด้านลึก ต่อพฤติกรรมของผู้บริโภคซึ่งเป็นบทบาททางวัฒนธรรม วัฒนธรรมย่อย และชั้นทางสังคม

8.1.1 วัฒนธรรม เป็นสิ่งที่เป็พื้นฐานที่สุดที่กำหนดความต้องการ และพฤติกรรมของบุคคล พฤติกรรมของมนุษย์เป็นสิ่งที่กว้างใหญ่มาก ในการศึกษาการเติบโตขึ้นมา เขาได้รับค่านิยมการรับรู้ การอ้างอิง และพฤติกรรม โดยผ่านกระบวนการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว และปัจจัยทางสถาบันต่าง ๆ

8.1.2 วัฒนธรรมย่อย ประกอบด้วยวัฒนธรรมย่อยต่าง ๆ ที่มีการกำหนดการแสดงลักษณะเฉพาะด้าน และทางสังคมให้กับสมาชิก ชนิดของวัฒนธรรมย่อย สามารถแบ่งแยกได้ 4 ชนิด คือ

1. กลุ่มชนชาติ เป็นชุมชนใหญ่ และมีการจัดรูปแบบทางศาสนา และแนวโน้มต่าง ๆ ไว้อย่างชัดเจน
2. กลุ่มทางศาสนา แบ่งตามศาสนาต่าง ๆ ที่ตนนับถือ
3. กลุ่มสีผิว ที่กำหนดรูปแบบวัฒนธรรมและทัศนคติไว้อย่างชัดเจน
4. กลุ่มทางพื้นที่ภูมิศาสตร์ ที่มีการกำหนดวัฒนธรรมย่อย และลักษณะของรูปแบบในการดำรงชีวิตไว้

8.1.3 ชั้นทางสังคม ชุมชนของมนุษย์แบ่งออกเป็นกลุ่มทางสังคมหลายกลุ่มการแบ่งกลุ่มนั้น บางครั้งมาจากรูปแบบของระบบวรรณะ ซึ่งมีความแตกต่างกันในสมาชิกและการมีบทบาทที่แน่นอนไม่สามารถเปลี่ยนวรรณะของสมาชิกได้ การแบ่งกลุ่มใช้รูปแบบของชั้นทางสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีเหมือนกันในชุมชนที่แบ่งเป็นลำดับขั้น และสมาชิกมีส่วนร่วมในค่านิยม ความสนใจและพฤติกรรม บุคคลในชั้นทางสังคม ถือเป็นเกณฑ์ทางอาชีพ รายได้ ความมั่นคง การศึกษา และค่านิยมมุ่งเน้นที่ต่างกันไม่ว่าเกณฑ์เพียงอย่างหนึ่ง มีผลต่อการเลือกซื้อสินค้า และตราซื้ออย่างมาก

8.2 ปัจจัยด้านสังคม แบ่งเป็น

8.2.1 กลุ่มอ้างอิง ประกอบด้วยกลุ่มต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อกันโดยตรง และโดยอ้อมต่อทัศนคติ และพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นสมาชิกในกลุ่มนั้น กลุ่มอ้างอิงสามารถแบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. membership group กลุ่มที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อสมาชิกในกลุ่ม
2. primary group เป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ภายในอย่างเหนียวแน่น เช่น ครอบครัว
3. secondary group เป็นกลุ่มที่มีความสัมพันธ์ภายในรองลงมา เช่น กลุ่มทางการค้า กลุ่มทางศาสนา
4. aspirational group กลุ่มที่มีบุคคลที่ไม่เป็นสมาชิก เป็นผู้ที่มีอิทธิพล

8.2.2 ครอบครัว สมาชิกในครอบครัวมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สินค้าการได้รับอิทธิพลนั้นมาจากผู้ปกครองคนใดคนหนึ่งที่ได้รับมาจากการปลูกฝังผ่านศาสนา การปกครอง เศรษฐกิจ ความทะเยอทะยานของคน ความเลวร้าย และความรัก

8.2.3 บทบาท และสถานภาพ เป็นการกำหนดตำแหน่งของบุคคลในกลุ่ม ที่ตนเป็นสมาชิกว่าตนมีบทบาท หน้าที่อย่างไรในกลุ่ม

8.3 ปัจจัยด้านบุคคล แบ่งเป็น

8.3.1 อายุและชั้นของวงจรชีวิต อายุที่แตกต่างกันทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกสินค้าต่างกันเช่นเดียวกับชั้นของวงจรชีวิตที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการตัดสินใจเลือกสินค้าต่างกัน ตามความจำเป็น และความต้องการ

8.3.2 อาชีพ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้สินค้า เพราะต้องเลือกให้สอดคล้องเหมาะสมกับอาชีพที่ปฏิบัติอยู่

8.3.3 สถานะ/โอกาสทางเศรษฐกิจ การเลือกสินค้านั้นมีผลกระทบอย่างมากต่อโอกาสทางเศรษฐกิจของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โอกาสทางเศรษฐกิจของบุคคล ประกอบด้วย การใช้จ่าย รายได้ การออมและสินทรัพย์ ทัศนคติในการจ่าย และการออม

8.3.4 รูปแบบการดำเนินชีวิต บุคคลที่มาจากวัฒนธรรมย่อย ชั้นทางสังคม และอาชีพเดียวกัน อาจมีรูปแบบการดำเนินชีวิตต่างกัน รูปแบบดำเนินชีวิตของบุคคล เป็นแบบแผนการดำรงชีวิตในโลก ของส่วนบุคคลที่จัดไว้ในกิจกรรม ความสนใจ ความคิดเห็นส่วนตัว

8.4 ปัจจัยทางจิตวิทยา แบ่งเป็น

8.4.1 การรับรู้ ความจำเป็นบางอย่างเป็นการผสมทางชีววิทยา ซึ่งปรากฏจากขั้นตอนของแรงดึงทางกายภาพ เช่น ความหิว ความกระหาย ความไม่สะดวกสบาย แต่บางอย่างเป็นแบบการผสมทางจิตวิทยา ซึ่งปรากฏจากขั้นตอนของแรงดึงทางจิตวิทยา เช่น ความต้องการความเอาใจใส่ ความต้องการเห็นผู้อื่น ความเป็นเจ้าของ ความต้องการแบบผสม จากจิตวิทยาส่วนมากจะไม่ถูกแรงดึงจนกระทั่งมีการรับรู้ให้บุคคลเกิดการแสดงอย่างทันที เมื่อถูกทำให้เกิดระดับของความเข้มอย่างพอเพียง แรงขับเป็นความต้องการกดดันให้บุคคลแสดงออก

8.4.2 การรับรู้ เป็นกระบวนการส่วนบุคคลในการเลือก การสร้าง และการแปลความหมายของข้อมูลที่น่าเข้ามาในตัว จากการเสนอความหมายต่าง ๆ ของโลก ซึ่งไม่ได้ขึ้นอยู่กับเพียงแค่การกระตุ้นทางกายภาพเท่านั้น แต่เป็นความสัมพันธ์ของการกระตุ้นจากสิ่งรอบตัวของคน ซึ่งบุคคลจะมีการเลือกเพื่อให้เกิดการรับรู้คือ

1. เลือกรับฟัง ว่าตนต้องการจะรับรู้ข้อมูลด้านใด
2. เลือกบิดเบือน ว่าสิ่งใดเป็นที่บิดเบือนน้อยที่สุดสำหรับตน
3. เลือกจดจำ สิ่งที่ได้คัดเลือกจากขั้นตอนแรกมายังขั้นตอนสุดท้ายเพื่อเป็นการรับรู้

8.4.3 การเรียนรู้ เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมส่วนบุคคลที่เกิดจากประสบการณ์ การเรียนรู้ ถูกสร้างผ่านกระบวนการของแรงขับ แรงกระตุ้น การแนะนำ ความรับผิดชอบ และการเสริมแรง

8.4.4 ความเชื่อและทัศนคติ ความเชื่อเป็นการอธิบายถึงความคิดของบุคคลที่คงทนของบุคคล ซึ่งเรียนรู้จากการประเมินความรู้สึกทางอารมณ์และแนวโน้มในการแสดงออก ผ่านบางสิ่งบางอย่าง หรือทางความคิด

8.4.5 บุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนตัว บุคลิกภาพเป็นส่วนที่อธิบายถึงลักษณะเฉพาะ เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง การมีอิทธิพลเป็นผู้กำหนด ความเป็นอิสระ การคล้อยตาม การเข้าสังคม การปกป้องตนเอง และความสามารถในการปรับตัวของบุคคล สำหรับแนวความคิดส่วนตัว หรือภาพลักษณ์ส่วนตัว ประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ

1. actual self-concept เป็นการที่เรามองตัวเองว่าเป็นอย่างไร
2. ideal self-concept เป็นการที่เราอยากให้ตัวเราเป็นอย่างไร
3. other self-concept เป็นการที่เราคิดว่าคนอื่นมองเราอย่างไร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤษฎีพฤติกรรมของผู้บริโภค (Consumer Behavior)

Harold J. Levitt (อ้างใน พิบูล ที่ปะปาล, 2534: 172) ได้กล่าวว่า ก่อนที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมา มักจะมีมูลเหตุที่ทำให้เกิดพฤติกรรมเสียก่อน ซึ่งมูลเหตุดังกล่าวอาจจะเรียกว่า “กระบวนการของพฤติกรรม” (process of behavior) และกระบวนการของพฤติกรรมของมนุษย์ มีลักษณะคล้ายกัน 3 ประการ ดังนี้ คือ

1. พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีสาเหตุทำให้เกิด (behavior is caused) ซึ่งหมายความว่า การที่คนเราจะแสดงพฤติกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดออกมานั้น จะต้องมีความทำให้เกิด และสิ่งซึ่งเป็นสาเหตุก็คือ ความต้องการที่เกิดขึ้นในตัวคนนั่นเอง

2. พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้ จะต้องมีความตั้งใจ หรือแรงกระตุ้น (behavior is motivated) นั่นคือ เมื่อคนเรามีความต้องการเกิดขึ้นแล้ว คนเราก็มุ่งแสวงหาที่จะบรรลุถึงความต้องการนั้น จนกลายเป็นแรงกระตุ้น หรือแรงจูงใจ (motivation) ใ้บุคคลแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นนั้น

3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นย่อมมุ่งไปสู่เป้าหมาย (behavior is goal-directed) ซึ่งหมายความว่า การที่คนเราแสดงพฤติกรรมอะไรออกมานั้นมิได้กระทำไปอย่างเลื่อนลอย โดยปราศจากจุดมุ่งหมาย หรือไร้ทิศทาง ตรงกันข้ามกลับมุ่งไปสู่เป้าหมายที่แน่นอน เพื่อให้บรรลุผลสำเร็จแห่งความต้องการของตน

2. ทฤษฎีลำดับขั้นแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow's Hierarchy of Motivation)

อับราฮัม มาสโลว์ (อ้างใน เอกสารการสอนชุดจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 1 - 7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2535: 182-184) ผู้นำกลุ่มจิตวิทยามนุษย์นิยม ได้กล่าวถึงวิธีแบ่งลักษณะแรงจูงใจของมนุษย์ว่า แรงจูงใจของมนุษย์เราพัฒนาไปตามลำดับขั้น ความต้องการเบื้องต้น (basic needs) จะต้องได้รับการตอบสนองเสียก่อน จึงจะเกิดความต้องการอื่น ๆ ที่อยู่ในระดับสูงต่อไป มาสโลว์ได้เสนอแนวคิดของการจัดลำดับขั้นของความต้องการ (hierarchy of needs) โดยเขาแบ่งลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ขั้นใหญ่ ๆ ด้วยกันคือ

1. ความต้องการทางกายภาพ (physiological needs) ความต้องการด้านนี้เป็นความต้องการทางด้านการดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น อาหาร น้ำ อากาศ อุณหภูมิ แต่อย่างไรก็ตามมาสโลว์คิดว่าในสังคมปัจจุบันนี้ ความต้องการทางกายภาพมักจะไม่ค่อยมีบทบาทโดยตรงที่สำคัญมากนัก ในการจูงใจ เนื่องจากความต้องการพื้นฐานเหล่านี้ได้รับการตอบสนองบ้างแล้วเป็นบางส่วน ซึ่งนั่นก็หมายความว่า บุคคลในสังคมก็จะแสวงหา ความต้องการในระดับสูงกว่าความต้องการทางกายภาพ

2. ความต้องการความปลอดภัย และมั่นคง (safety and security needs) เมื่อความต้องการทางกายภาพ ได้รับการตอบสนองแล้วก็มีความต้องการขั้นต่อไป คือ อยากมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคง และปลอดภัยจากอันตรายทั้งปวง สิ่งที่แสดงถึงความต้องการขั้นนี้เห็นได้จากแนวโน้มของมนุษย์ที่ชอบอยู่ในสังคมที่มีความสงบ เรียบร้อย มีระเบียบวินัย และมีกฎหมายคุ้มครอง ชอบดำเนินชีวิตประจำวันอย่างราบรื่น

3. ความต้องการความรัก และต้องการเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม (love and belonging needs) ความต้องการขั้นนี้เป็นลักษณะของความต้องการอยากมีเพื่อน คนรักใคร่ชอบพอ ต้องการเป็นผู้ให้ความรัก และได้รับความรัก บุคคลที่มีความต้องการขั้นนี้ จะทำพฤติกรรมไปสู่เป้าหมาย เพื่อจะทำให้รู้สึกว่าคุณไม่ได้อยู่คนเดียวอย่างโดดเดี่ยว อ้างว้าง หรือถูกทอดทิ้ง

4. ความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (self - esteem needs) ความต้องการขั้นนี้เป็นความต้องการของมนุษย์เกือบทุกคนในสังคม ลักษณะที่แสดงถึงความต้องการขั้นนี้ เช่น ต้องการได้รับการยกย่องนับถือ จากบุคคลอื่น ต้องการเกียรติยศชื่อเสียง หรือมีความภาคภูมิใจ เมื่อประสบความสำเร็จ

5. ความต้องการที่จะบรรลุถึงความต้องการของตนเองอย่างแท้จริง (self - actualization) ลักษณะความต้องการขั้นที่ 5 นี้ เป็นความต้องการสูงสุดของบุคคลจะต้องพยายามกระทำสิ่งต่าง ๆ ตามความเหมาะสม และตามความสามารถของตนเอง

3. สหสัมพันธ์

สหสัมพันธ์ หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัวแปร หรือปริมาณที่แสดงให้ทราบว่าตัวแปร 2 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กันมากน้อยขนาดไหน เรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation coefficient) ซึ่งเขียนแทนด้วย r ค่านี้จะมีขอบเขตตั้งแต่ -1 ถึง +1 (อ้างใน นงนุช ภัทรادر, 2538: 300)

ความหมายของค่า r (อ้างใน กัลยา วาณิชยบัญชา, 2540: 220)

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม คือ ถ้า x เพิ่มขึ้น y จะลด แต่ถ้า x ลด y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน คือ ถ้า x เพิ่มขึ้น y จะเพิ่มด้วย แต่ถ้า x ลด y จะลดลงด้วย
3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง x และ y สัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก
4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง x และ y สัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า r เท่ากับ 0 แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย

สูตรการคำนวณหาค่าสหสัมพันธ์แบบ Pearson product moment (อ้างใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ, 2540: 310)

$$r_{xy} = \frac{N\sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[N\sum x^2 - (\sum x)^2][N\sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

- เมื่อ r_{xy} = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง x กับ y
 N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
 x = คะแนนของตัวแปร x
 y = คะแนนของตัวแปร y

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นการทดสอบว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

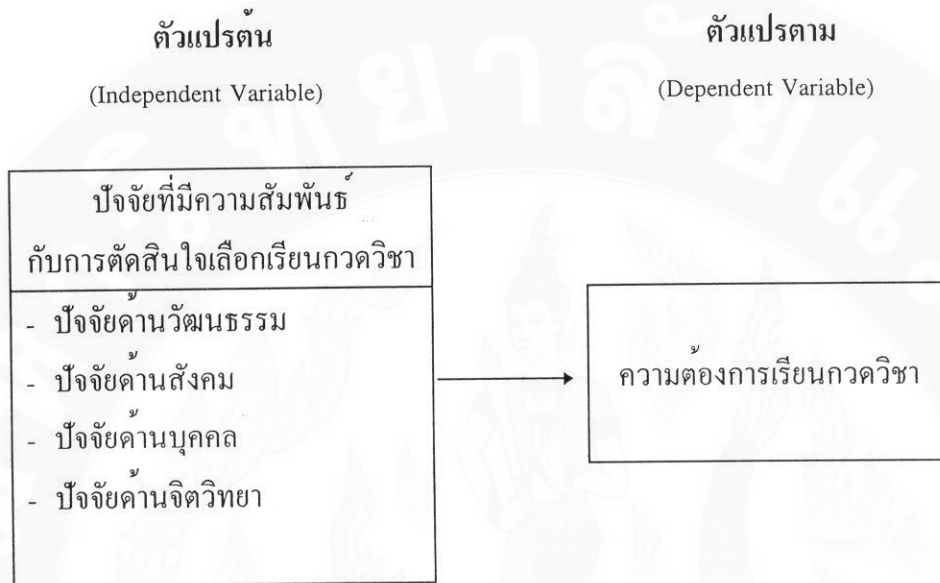
สมมติฐาน

H_0 : x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กันในรูปเส้นตรง

H_1 : x และ y มีความสัมพันธ์กันในรูปเส้นตรง

ศิริชัย พงษ์วิชัย (2539: 282) กล่าวว่า ถ้ายอมรับสมมติฐานแสดงว่า ค่าความสัมพันธ์ที่ได้มานั้นน้อยมาก จนถือว่าไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นต่อกัน แต่ถ้าปฏิเสธสมมติฐานแสดงว่า ค่าความสัมพันธ์ที่ได้มามีค่ามากพอที่จะบอกได้ว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย
(Conceptual Framework of the Study)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาคสรุป
(Overview)

การศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง เป็นการศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับนักเรียนมัธยมปลาย ในการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชา คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา ที่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนกวดวิชา เพื่อนำปัจจัยที่มีความสัมพันธ์มาเป็นปัจจัยหลักในการจูงใจนักเรียนมัธยมปลาย ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ให้เกิดความต้องการที่จะเรียนกวดวิชา

สมมติฐานในการวิจัย
(Research Hypothesis)

การวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยา มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของ นักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

บทที่ 3
วิธีการวิจัย

(RESEARCH METHODOLOGY)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) มีวิธีการวิจัยดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

(Locale of the Study)

โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และ
ทบวงมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ได้แก่

1. โรงเรียนยุพราชวิทยาลัย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
2. โรงเรียนวัฒโนทัยพายัพ	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
3. โรงเรียนมงฟอร์ตวิทยาลัย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
4. โรงเรียนปิ่นสรวงยาลัยวิทยาลัย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
5. โรงเรียนคาราวิทยาลัย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
6. โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
7. โรงเรียนหอพระ	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
8. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
9. โรงเรียนวชิรวิทย์	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
10. โรงเรียนธรรมราชศึกษา	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
11. โรงเรียนเรยีนาเชลีวิทยาลัย	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง
12. โรงเรียนนวมินทราชูทิศพายัพ	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่ริม
13. โรงเรียนแม่ริมวิทยาคม	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่ริม
14. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอแม่ริม
15. โรงเรียนสันกำแพง	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสันกำแพง
16. โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอหางดง
17. โรงเรียนสารภีวิทยาคม	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสารภี
18. โรงเรียนสันทรายวิทยาคม	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอสันทราย
19. โรงเรียนคอดยสะแก้วิทยาคม	ตั้งอยู่ในเขตอำเภอดอยสะเก็ด

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง
(Population and Sampling Procedures)

ประชากร คือ นักเรียนมัธยมปลายที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง จำนวน 12,803 คน รายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ประชากร

โรงเรียน	มัธยม 4	มัธยม 5	มัธยม 6	รวม
1. ยุพราชวิทยาลัย	719	690	656	2,065
2. วัดโนนทัยพยับ	385	418	442	1,245
3. มงฟอร์ตวิทยาลัย	407	382	330	1,119
4. ปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย	329	322	290	941
5. คาราวินวิทยาลัย	276	247	272	795
6. กาวิละวิทยาลัย	263	192	197	652
7. หอพระ	227	147	168	542
8. สาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	186	183	85	454
9. วชิรวิทย์	143	122	-	265
10. ธรรมราชศึกษา	90	53	57	200
11. เรยีนาเซลิวิทยาลัย	68	102	-	170
12. นวมินทราชูทิศพยับ	316	352	299	967
13. แม่ริมวิทยาคม	130	88	129	347
14. ศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่	74	53	22	149
15. สันกำแพง	314	292	247	853
16. หางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	252	152	151	555
17. สารภีวิทยาคม	213	137	146	496
18. สันทรายวิทยาคม	218	164	157	539
19. ดอยสะเก็ดวิทยาคม	184	143	122	449
รวม	4,794	4,239	3,770	12,803

ที่มา : สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมืองเชียงใหม่ และสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนมัธยมปลายที่กำลังศึกษาในปีการศึกษา 2541 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง จำนวน 388 คน ได้มาจากการคำนวณ ตามสูตรของ Yamane (1973) (อ้างใน บุญธรรม กิจปริดาปริสุทธิ, 2540: 71)

$$n = \frac{N}{1 + N e^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{12,803}{1 + 12,803(0.05)^2}$$

$$n = 388 \text{ ตัวอย่าง}$$

$$= \frac{10}{1 + 10(0.05)^2}$$

เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดแล้ว นำมากำหนดจำนวนตัวอย่างของแต่ละโรงเรียนที่เป็นสถานที่ดำเนินการวิจัย โดยใช้สูตรของ Nagtalon (1983) (อ้างใน นำชัย ทนุผล, 2532: 134)

$$n_1 = \frac{n N_1}{N}$$

โดย n_1 = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่ม

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด

N_1 = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

ผลจากการคำนวณสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง คือ

ตารางที่ 4 กลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียน	มัธยม 4	มัธยม 5	มัธยม 6	รวม
1. ยุพราชวิทยาลัย	21	21	20	62
2. วัดโนนทัยพยับ	12	13	13	38
3. มงฟอร์ตวิทยาลัย	12	12	10	34
4. ปรินส์รอยแยลส์วิทยาลัย	10	10	9	29
5. คาราวิทยาลัย	8	8	8	24
6. กาวีละวิทยาลัย	8	6	6	20
7. หอพระ	7	4	5	16
8. สาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่	6	5	3	14
9. วชิรวิทย์	4	4	-	8
10. ธรรมราชศึกษา	3	1	2	6
11. เรยีนาเซลิวิทยาลัย	2	3	-	5
12. นวมินทราชูทิศพยับ	9	11	9	29
13. แม่ริมวิทยาคม	4	3	4	11
14. ศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่	2	1	1	4
15. สันกำแพง	10	9	7	26
16. หางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์	7	5	5	17
17. สารภีวิทยาคม	6	4	5	15
18. สันทรายวิทยาคม	6	5	5	16
19. คอยสะเก็ดวิทยาคม	6	4	4	14
รวม	143	129	116	388

มีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย
2. นำกลุ่มตัวอย่างมาแบ่งสัดส่วน (quota sampling) ตามขนาดของโรงเรียนที่ใช้เป็นสถานที่ในการดำเนินการวิจัย

3. นำกลุ่มตัวอย่างของแต่ละโรงเรียน มาแบ่งสัดส่วน (quota sampling) ตามจำนวนนักเรียนในระดับชั้น ม. 4, ม. 5, ม. 6 ของแต่ละโรงเรียน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (accidental sampling) ณ สถานที่ดำเนินการวิจัย จนครบตามจำนวนที่กำหนด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(The Research Instrument)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ของนักเรียนมัธยมปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (close-ended question)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเรียนกวดวิชา มีลักษณะเป็นคำถามปลายปิด (close-ended question) และมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยให้กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนระดับความต้องการเรียนกวดวิชาด้านต่าง ๆ เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ (อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 100)

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลความว่า ต้องการมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลความว่า ต้องการมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลความว่า ต้องการปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลความว่า ต้องการน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แปลความว่า ต้องการน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชา เป็นคำถามปลายปิด (close-ended question) และมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) โดยให้กลุ่มตัวอย่างให้คะแนนระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ เกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนน คือ (อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 100)

มากที่สุด	5 คะแนน
มาก	4 คะแนน
ปานกลาง	3 คะแนน
น้อย	2 คะแนน
น้อยที่สุด	1 คะแนน

เกณฑ์ที่ใช้แปลความหมาย ค่าเฉลี่ยที่ได้จากการประมวลผล คือ

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	แปลความว่า มีอิทธิพลมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	แปลความว่า มีอิทธิพลมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	แปลความว่า มีอิทธิพลปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	แปลความว่า มีอิทธิพลน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	แปลความว่า มีอิทธิพลน้อยที่สุด

การทดสอบเครื่องมือ

(Pre - testing of the Instrument)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทดสอบแบบสอบถามก่อนนำไปใช้ มีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการทดสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (content validity) ใช้วิธีการนำแบบสอบถามที่สร้างแล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา

2. ด้านการทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) นำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มประชากร จำนวน 40 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ความเที่ยง โดยใช้วิธีหาความเที่ยง จากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (coefficient alpha) (อ้างใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2540: 212)

$$r_{tt} = k / k - 1 \left[1 - \sum s_i^2 / s_t^2 \right]$$

เมื่อ

$$k = \text{จำนวนข้อสอบทั้งหมด}$$

$$s_i^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ}$$

$$s_t^2 = \text{ความแปรปรวนของคะแนนรวม}$$

$$r_{tt} = \text{ความเที่ยง}$$

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถาม ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.79 เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ นงนุช ภัทรนคร (2538: 339) ซึ่งระบุว่าค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาไม่ควรต่ำกว่า 0.70 ดังนั้นถือว่าแบบสอบถามอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

วิธีการเก็บข้อมูล

(Data Collection)

1. กำหนดจำนวนประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. จัดทำแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ทดสอบแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด
4. ปรับปรุงแบบสอบถาม โดยการทดสอบความเที่ยงตรง (content validity) และทดสอบความเชื่อมั่น (reliability)
5. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจนครบตามจำนวนที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Ananlysis of Data)

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์
(Statistical Package for the Social Science หรือ SPSS For Windows Version 6.0) ค่าสถิติที่
ใช้วิเคราะห์ คือ

1. สถิติบรรยาย (descriptive statistics) ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ได้แก่

- ค่าความถี่ (frequencies)
- ค่าร้อยละ (percentage)
- ค่าเฉลี่ย (mean)
- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสามารถ

บอกลักษณะของข้อมูลได้ดังนี้ (อ้างใน ประคอง กรณสูตร, 2538: 74-75)

1. เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0 แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นไม่มีการกระจาย
นั่นคือ คะแนนทุกจำนวนในข้อมูลชุดนั้นมีค่าเท่ากัน

2. เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 1 แสดงว่าการแจกแจงของข้อมูลชุดนั้นมี
ลักษณะเป็นโค้งปกติ หรือมีลักษณะสมมาตร (symmetry) ทั้งสองข้างของคะแนน กรณีนี้จะใช้
ค่ามัธยฐานเลขคณิตของข้อมูลแสดงขนาดของข้อมูลโดยเฉลี่ยได้ดีที่สุด

3. เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่าค่ามัธยฐานเลขคณิตของข้อมูลชุดเดียว
กันนั้น ก็ไม่ควรใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิตในการเสนอขนาดเฉลี่ยของข้อมูลควรจะใช้มัธยฐาน หรือ
ฐานนิยมตามความเหมาะสมของข้อมูล

4. เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเข้าใกล้ 0 แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นมีการกระจาย
น้อยลงทุกที ถ้าคะแนนในข้อมูลเป็นน้ำหนักความคิดเป็นกลุ่มนั้นก็มีความคิดเห็นใกล้เคียง
กันกว่าข้อมูลที่มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมากกว่า

5. เมื่อค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเข้าใกล้ 1 หรือใกล้เคียงกัน แสดงว่าการ
แจกแจงของข้อมูลชุดนั้นใกล้เคียงกับโค้งปกติมากกว่าข้อมูลที่มีการแจกแจงห่างจาก 1 มากกว่า

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

- ค่าที (t-test)
- ค่าเอฟ (F-test)
- ค่าไค-สแควร์ (chi-square)
- ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)

(อ้างใน ชูศรี วงศ์รัตน์, 2530: 324) เกณฑ์ในการวัดขนาดของความสัมพันธ์ คือ

1. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 1 (ประมาณ 0.70 ถึง 0.90) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูง (ถ้าสูงกว่า 0.90 ถือว่าอยู่ในระดับสูงมาก)
2. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.50 (ประมาณ 0.30 ถึง 0.70) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง
3. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เข้าใกล้ 0.00 (ประมาณ 0.30 และต่ำกว่า) ถือว่ามีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับต่ำ
4. ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น 0.00 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรง

3. การแปลผลข้อมูล มีการตั้งเกณฑ์กำหนดความหมายของค่าความต้องการเฉลี่ย และค่าความมีอิทธิพลเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด (อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2535: 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 - 5.00	จัดอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 - 4.50	จัดอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 - 3.50	จัดอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 - 2.50	จัดอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 - 1.50	จัดอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะเวลาของการวิจัย

(Research Duration)

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระยะเวลา 12 เดือน นับตั้งแต่เดือน มีนาคม พ.ศ.2541 ถึงเดือน มีนาคม พ.ศ. 2542

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

(RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชา และปัจจัยที่มี
ความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง
จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง โดยใช้แบบสอบถามจำนวน 388 ฉบับ ซึ่งการนำเสนอ
ผลการวิจัยครั้งนี้ได้จัดแยกนำเสนอออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ความต้องการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา

ผลการวิจัยในแต่ละตอนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	239	61.60
ชาย	149	38.40
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.60 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 38.40

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษาปีที่ 4	143	36.86
มัธยมศึกษาปีที่ 5	129	33.25
มัธยมศึกษาปีที่ 6	116	29.89
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 36.86 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 33.25 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 29.89 ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามสัดส่วนของการกำหนดโควตา ตามจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับการศึกษา

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
โรงเรียนรัฐบาล	283	72.94
โรงเรียนเอกชน	105	27.06
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า สถานศึกษาของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 72.94 และ ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชน คิดเป็นร้อยละ 27.06

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนการเรียน

แผนการเรียน	จำนวน	ร้อยละ
สายวิทย์	248	63.92
สายศิลป์	140	36.08
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในแผนการเรียนสายวิทย์ คิดเป็นร้อยละ 63.92 และสายศิลป์ คิดเป็นร้อยละ 36.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1.51	4	1.03
1.51 - 2.00	34	8.76
2.01 - 2.50	82	21.13
2.51 - 3.00	132	34.02
3.01 - 3.50	102	26.30
3.51 - 4.00	34	8.76
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในช่วง 2.51 - 3.00 คิดเป็นร้อยละ 34.02 รองลงมาอยู่ในช่วง 3.01 - 3.50 คิดเป็นร้อยละ 26.30 และ ช่วง 2.01 - 2.50 คิดเป็นร้อยละ 21.13 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	7	1.80
ต่ำกว่าประถมศึกษา	10	2.58
ประถมศึกษา	123	31.70
มัธยมศึกษาตอนต้น	38	9.79
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	61	15.72
อนุปริญญา / ปวส.	39	10.05
ปริญญาตรี	83	21.39
สูงกว่าปริญญาตรี	27	6.97
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดามีการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.70 รองลงมา ชั้นปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 21.39 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 15.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ข้าราชการ	114	29.92
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	105	27.56
รับจ้างทั่วไป	66	17.33
เกษตรกร	62	16.27
พนักงานเอกชน / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	30	7.87
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	1.05
รวม	381 ⁽¹⁾	100.00

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ ระบุว่าบิดาเสียชีวิต จำนวน 7 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 29.92 รองลงมาประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 27.56 และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 17.33 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	7	1.80
ต่ำกว่าประถมศึกษา	11	2.83
ประถมศึกษา	168	43.30
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	6.40
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	40	10.31
อนุปริญญา / ปวส.	39	10.05
ปริญญาตรี	92	23.71
สูงกว่าปริญญาตรี	6	1.60
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มารดามีการศึกษาอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 43.30 รองลงมา ชั้นปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 23.71 และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. คิดเป็นร้อยละ 10.31 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	114	29.69
ข้าราชการ	83	21.61
รับจ้างทั่วไป	73	19.01
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	49	12.76
เกษตรกร	46	11.98
พนักงานเอกชน / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	19	4.95
รวม	384 ⁽¹⁾	100.00

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ ระบุว่ามารดาเสียชีวิต จำนวน 4 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มารดาประกอบธุรกิจส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 29.69 รองลงมาประกอบอาชีพข้าราชการ คิดเป็นร้อยละ 21.61 และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 19.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัว

รายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 10,000 บาท	106	27.32
10,000 - 15,000 บาท	89	22.94
15,001 - 20,000 บาท	47	12.11
20,001 - 25,000 บาท	29	7.47
25,001 - 30,000 บาท	35	9.02
30,001 - 35,000 บาท	30	7.73
35,001 - 40,000 บาท	19	4.90
40,001 บาทขึ้นไป	33	8.51
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า รายได้ต่อเดือนของครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 27.32 รองลงมา คือ เริ่มตั้งแต่ 10,000 บาท ต่อเดือน ถึง 15,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 22.94 และตั้งแต่ 15,001 บาท ต่อเดือน ถึง 20,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 12.11 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเขตที่พักอาศัย

เขตที่พักอาศัย	จำนวน	ร้อยละ
อำเภอเมือง	181	46.65
อำเภอสันทราย	45	11.60
อำเภอดอยสะเก็ด	37	9.54
อำเภอสันกำแพง	31	7.99
อำเภอสารภี	28	7.22
อำเภอแม่ริม	26	6.70
อำเภอหางดง	21	5.40
อำเภออื่น ๆ	19	4.90
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมือง คิดเป็นร้อยละ 46.65 รองลงมาพักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสันทราย คิดเป็นร้อยละ 11.60 และอำเภอดอยสะเก็ด คิดเป็นร้อยละ 9.54 ตามลำดับ

สำหรับอำเภออื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 4.90 กลุ่มตัวอย่างระบุว่าพักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่แตง และจังหวัดลำพูน

ตอนที่ 2 ความต้องการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 16 จำนวน ร้อยละและระดับความต้องการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่าง

ระดับความต้องการเรียนกวดวิชา	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	73	18.81
มาก	169	43.56
ปานกลาง	123	31.70
น้อย	17	4.38
น้อยที่สุด	6	1.55
รวม	388	100.00
ค่าเฉลี่ย (mean) = 3.73		ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.867

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมความต้องการเรียนกวดวิชาของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.867 ซึ่งผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่า ต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 43.56 รองลงมาระบุว่าต้องการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 31.70 ต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 18.81 ต้องการเรียนกวดวิชาในระดับน้อย คิดเป็นร้อยละ 4.38 และ ระบุว่าต้องการเรียนกวดวิชาในระดับน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 1.55

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวัตถุประสงค์ในการเรียนกวดวิชา

วัตถุประสงค์	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความต้องการ
เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย	4.41	0.737	มาก
เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ต้องการเรียน	4.27	0.742	มาก
เพื่อเพิ่มระดับคะแนนเฉลี่ย	4.05	0.923	มาก

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีวัตถุประสงค์ในการเรียนกวดวิชา คือ เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ต้องการเรียน และ เพื่อเพิ่มระดับคะแนนเฉลี่ย โดยมีค่าเฉลี่ยจัดอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชา

วิชา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
ภาษาอังกฤษ	3.89	1.280	มาก
คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์)	3.63	1.623	มาก
ฟิสิกส์	3.40	1.689	ปานกลาง
เคมี	3.35	1.662	ปานกลาง
ภาษาไทย	3.28	1.236	ปานกลาง
สังคมศึกษา	3.24	1.203	ปานกลาง
ชีววิทยา	2.97	1.560	ปานกลาง
คณิตศาสตร์ 2 (ศิลป์)	2.46	1.688	ปานกลาง
วิทยาศาสตร์กายภาพ	2.19	1.436	น้อย
ภาษาฝรั่งเศส	1.85	1.374	น้อย
ภาษาญี่ปุ่น	1.77	1.270	น้อย
ภาษาเยอรมัน	1.45	1.024	น้อยที่สุด
ภาษาจีน	1.44	0.953	น้อยที่สุด
ภาษาบาลี	1.24	0.621	น้อยที่สุด
ภาษาอาหรับ	1.22	0.644	น้อยที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการเรียนกวดวิชาระดับมากในวิชา ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์) สำหรับวิชาฟิสิกส์ เคมี ภาษาไทย สังคมศึกษา ชีววิทยา คณิตศาสตร์ 2 (ศิลป์) ระบุว่ามีความต้องการในระดับปานกลาง ส่วนวิชา ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น มีความต้องการในระดับน้อย และ วิชาที่ระบุว่ามีความต้องการกวดวิชาในระดับน้อยที่สุด คือ ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน ภาษาบาลี และภาษาอาหรับ

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของสถานที่ที่ต้องการเรียนกวดวิชา

สถานที่	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
เรียนที่สถาบันกวดวิชา	3.36	1.319	ปานกลาง
เรียนกวดวิชาที่โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่	3.28	1.440	ปานกลาง
เรียนที่บ้านอาจารย์	3.20	1.380	ปานกลาง
จ้างอาจารย์มาสอนที่บ้าน	2.42	1.393	น้อย

ผลการวิจัยพบว่า สถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง คือ เรียนกวดวิชาที่สถาบันกวดวิชา เรียนกวดวิชาที่โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และเรียนกวดวิชาที่บ้านอาจารย์ สำหรับการเรียนกวดวิชาโดยการจ้างอาจารย์มาสอนที่บ้านนั้น มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวิธีการเรียนการสอนที่ต้องการ

วิธีการเรียนการสอน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
เน้นการสอน / สรุปเนื้อหา	4.32	0.775	มาก
เน้นการทำข้อสอบ / เฉลย / เก็งข้อสอบ	4.15	0.900	มาก
เน้นการทำแบบฝึกหัด	3.86	0.884	มาก

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเรียนกวดวิชาโดยมีวิธีการเรียนการสอนแบบเน้นการสอน/สรุปเนื้อหา เน้นการทำข้อสอบ/เฉลย/เก็งข้อสอบ และเรียนกวดวิชาแบบ เน้นการทำแบบฝึกหัด จัดอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของวันและเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชา

วันและเวลา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบน	ระดับ ความต้องการ
		มาตรฐาน	
เสาร์ - อาทิตย์ ช่วงเช้า (9.00-12.00 น.)	3.63	1.300	มาก
จันทร์ - ศุกร์ หลังเลิกเรียน (17.00-19.00 น.)	3.33	1.441	ปานกลาง
เสาร์ - อาทิตย์ ช่วงบ่าย (13.00-16.00 น.)	2.63	1.202	ปานกลาง
เสาร์ - อาทิตย์ ทั้งวัน (9.00-16.00 น.)	2.17	1.283	น้อย

ผลการวิจัยพบว่าวันและเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมาก คือ วันเสาร์ - อาทิตย์ ช่วงเช้า (9.00-12.00 น.) สำหรับวันจันทร์ - ศุกร์ หลังเลิกเรียน (17.00 - 19.00 น.) และ วันเสาร์ - อาทิตย์ ช่วงบ่าย (13.00 - 16.00 น.) ระบุว่ามีความต้องการในระดับปานกลาง ส่วนวันและเวลาที่ระบุว่ามีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับน้อย คือ วันเสาร์ - อาทิตย์ ทั้งวัน (9.00-16.00 น.)

ตารางที่ 22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่ต้องการเรียน
กวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์

จำนวนชั่วโมง	จำนวน	ร้อยละ
1 ชั่วโมง	52	15.66
1 ชั่วโมง 30 นาที	53	15.96
2 ชั่วโมง	185	55.73
2 ชั่วโมง 30 นาที	1	0.30
3 ชั่วโมง	32	9.65
4 ชั่วโมง	6	1.80
5 ชั่วโมง	3	0.90
รวม	332 ⁽¹⁾	100.00

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ ระบุว่าไม่ต้องการเรียนกวดวิชาวันจันทร์ - ศุกร์ จำนวน 56 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการเรียนกวดวิชาวันจันทร์ - ศุกร์ วันละ 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 55.73 รองลงมาคือ ต้องการเรียนกวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง 30 นาที คิดเป็น ร้อยละ 15.96 และต้องการเรียนกวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์ วันละ 1 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 15.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนชั่วโมงที่ต้องการเรียน
กวดวิชาในวันเสาร์ - อาทิตย์

จำนวนชั่วโมง	จำนวน	ร้อยละ
1 ชั่วโมง	8	2.17
1 ชั่วโมง 30 นาที	8	2.17
2 ชั่วโมง	65	17.66
2 ชั่วโมง 30 นาที	2	0.54
3 ชั่วโมง	103	27.99
4 ชั่วโมง	93	25.28
5 ชั่วโมง	31	8.42
6 ชั่วโมง	50	13.59
7 ชั่วโมง	3	0.82
8 ชั่วโมง	5	1.36
รวม	368 ⁽¹⁾	100.00

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ ระบุว่าไม่ต้องการเรียนกวดวิชาวันเสาร์ - อาทิตย์ จำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการเรียนกวดวิชาวันเสาร์ - อาทิตย์ วันละ 3 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 27.99 รองลงมาคือ ต้องการเรียนกวดวิชาวันเสาร์ - อาทิตย์ วันละ 4 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 25.28 และ ต้องการเรียนกวดวิชาวันเสาร์ - อาทิตย์ วันละ 2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 17.66 ตามลำดับ

ตารางที่ 24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามช่วงเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชา

ช่วงเวลา	จำนวน	ร้อยละ
พร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1	30	7.73
พร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 2	10	2.58
พร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และ 2	271	69.84
ปิดภาคเรียนที่ 1 ประมาณเดือนตุลาคม	11	2.84
ปิดภาคเรียนที่ 2 ประมาณเดือนเมษายน	18	4.64
ช่วงปิดภาคเรียนที่ 1 และ 2	48	12.37
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการเรียนกวดวิชาพร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 69.84 รองลงมา ต้องการเรียนกวดวิชาช่วงปิดภาคเรียนที่ 1 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 12.37 และต้องการเรียนกวดวิชาพร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 7.73 ตามลำดับ

ตารางที่ 25 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา

ค่าใช้จ่าย (บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 26	66	17.01
26 - 50	178	45.85
51 - 75	23	5.93
76 - 100	85	21.86
101 - 125	2	0.53
126 - 150	22	5.74
151 - 175	1	0.26
176 - 200	11	2.82
รวม	388	100.00

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการให้อัตราค่าเรียนกวดวิชาอยู่ในช่วง 26 - 50 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน คิดเป็นร้อยละ 45.85 รองลงมาอยู่ในช่วง 76 - 100 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน คิดเป็นร้อยละ 21.86 และ ต่ำกว่า 26 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน คิดเป็นร้อยละ 17.01 ตามลำดับ

ตารางที่ 26 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนกวดวิชา

ผู้มีส่วนร่วม	จำนวน ⁽¹⁾	ร้อยละ
ตัวเอง	312	80.41
ผู้ปกครอง	222	57.22
เพื่อน	180	46.39
อาจารย์	90	23.20
รุ่นพี่	52	13.40

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตัดสินใจเรียนกวดวิชาด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 80.41 รองลงมา คือ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนกวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 57.22 และเพื่อนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนกวดวิชา คิดเป็นร้อยละ 46.39 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแหล่งข้อมูลของการเรียนกวดวิชา
ที่ต้องการทราบ

แหล่งข้อมูล	จำนวน ⁽¹⁾	ร้อยละ
คนที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อน	252	64.95
เพื่อน	235	60.57
อาจารย์	216	55.67
โปรจัวร์ / ใบปลิว	197	50.77
ผู้ปกครอง	120	30.93
ป้ายโฆษณา	66	17.01
หนังสือพิมพ์	33	8.51
วิทยุ	29	7.47

หมายเหตุ: ⁽¹⁾ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาจากคนที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อน คิดเป็นร้อยละ 64.95 รองลงมา คือ ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาจากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 60.57 และต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาจากอาจารย์ คิดเป็นร้อยละ 55.67 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านวัฒนธรรมต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยด้านวัฒนธรรม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความมีอิทธิพล
การเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับ			
คนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	3.76	1.098	มาก
เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	3.65	0.967	มาก
ค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนใน			
โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่	3.56	0.974	มาก
ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่	3.48	0.936	ปานกลาง
การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมในกลุ่ม			
ที่ตนเกี่ยวข้อง	3.39	0.997	ปานกลาง
รวม	3.57	0.643	มาก

ปัจจัยด้านวัฒนธรรมโดยภาพรวมมีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.57 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.643 ซึ่งสามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่ามียิทธิพลกับความต้งการเรียนกวดวิชาในระดับมาก คือ การเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับคนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน และค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนในโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ ส่วนที่ระบุว่ามียิทธิพลกับความต้งการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง คือ ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมในกลุ่มที่ตนเกี่ยวข้อง

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านสังคม ต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยด้านสังคม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความมีอิทธิพล
เรียนกวดวิชา เนื่องจากความต้องการ ของตนเอง	4.24	0.826	มาก
สังคมยอมรับคนเก่ง มีความรู้ และการศึกษาสูง	4.02	0.930	มาก
รายได้ของครอบครัว	3.35	1.013	ปานกลาง
ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์	3.32	1.039	ปานกลาง
ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว	3.30	1.062	ปานกลาง
อาชีพของคนในครอบครัว	3.20	1.026	ปานกลาง
เรียนกวดวิชา ตามเพื่อน	2.99	1.071	ปานกลาง
เรียนกวดวิชา ตามคำสั่งของ ผู้ปกครอง	2.88	1.110	ปานกลาง
รวม	3.41	0.557	ปานกลาง

ปัจจัยด้านสังคม โดยภาพรวมมีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.41 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.557 ซึ่งสามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านสังคมที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่ามามีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากที่สุด คือ การเรียนกวดวิชาเนื่องจากความต้องการของตนเอง สังคมยอมรับคนเก่ง มีความรู้และการศึกษาสูง ส่วนที่ระบุว่ามามีอิทธิพลกับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง คือ รายได้ของครอบครัว ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว อาชีพของคนในครอบครัว เรียนกวดวิชาตามเพื่อน และเรียนกวดวิชาตามคำสั่งของผู้ปกครอง

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยส่วนบุคคล	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความมีอิทธิพล
แผนการเรียน	4.04	0.865	มาก
ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	3.86	0.934	มาก
ระดับการศึกษา	3.77	0.902	มาก
รูปแบบการดำเนินชีวิต	3.71	0.846	มาก
อายุ	3.15	1.034	ปานกลาง
รวม	3.70	0.643	มาก

ปัจจัยส่วนบุคคลโดยภาพรวมมีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.70 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.643 ซึ่งสามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ระบุว่ามามีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมาก คือ แผนการเรียน ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม ระดับชั้นที่กำลังศึกษา และรูปแบบการดำเนินชีวิต ส่วนที่ระบุว่ามามีอิทธิพลกับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง คือ อายุ

ตารางที่ 31 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยด้านจิตวิทยา	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความมีอิทธิพล
บุคลิกภาพและแนวความคิดส่วนตัว เช่น			
ความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเอง	3.91	0.865	มาก
การรับรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการของ			
การสอบเอ็นทรานซ์ระบบใหม่	3.85	0.977	มาก
ความเชื่อที่ว่าเรียนกวดวิชาจะทำให้			
มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ	3.67	0.862	มาก
ความเชื่อที่ว่าเรียนกวดวิชาจะทำให้			
โอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น	3.60	0.852	มาก
การรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียน			
กวดวิชา	3.53	0.968	มาก
ได้รับการชักจูง หรือแนะนำจากคนอื่น	3.21	0.912	ปานกลาง
การจูงใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียน			
กวดวิชา	2.88	0.963	ปานกลาง
รวม	3.52	0.577	มาก

ปัจจัยด้านจิตวิทยา โดยภาพรวมมีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.52 และมีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.577 ซึ่งสามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ ดังนี้

ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมาก คือ บุคลิกภาพและแนวความคิดส่วนตัว การรับรู้เกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีการของการเอ็นทรานซ์ระบบใหม่ ความเชื่อที่ว่าเรียนกวดวิชาทำให้มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ ความเชื่อที่ว่าเรียนกวดวิชาจะทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น และการรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียนกวดวิชา ส่วนที่ระบุว่ามีอิทธิพลกับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับปานกลาง คือ ได้รับการชักจูง หรือแนะนำจากคนอื่น และการจูงใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา

ตารางที่ 32 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	sig
ชาย	149	3.73	0.819	-0.10	0.921
หญิง	239	3.74	0.898		

จากตารางที่ 32 พบว่านักเรียนมัธยมปลายเพศชายและเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยของ
ความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 33 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
มัธยมศึกษาปีที่ 4	143	3.89	0.861	4.899	0.0079
มัธยมศึกษาปีที่ 5	129	3.72	0.838		
มัธยมศึกษาปีที่ 6	116	3.56	0.877		
รวม	388	3.73	0.858		

จากตารางที่ 33 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่เรียนอยู่ในระดับการศึกษาที่แตกต่าง
กันมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนมัธยมศึกษา
ปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียนกวดวิชาสูงที่สุด รองลงมา คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่
ปรากฏดังตารางที่ 34

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	มัธยมศึกษาปีที่ 6 (3.56)	มัธยมศึกษาปีที่ 5 (3.72)	มัธยมศึกษาปีที่ 4 (3.89)
มัธยมศึกษาปีที่ 6 (3.56)	-	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ 5 (3.72)	0.16	-	-
มัธยมศึกษาปีที่ 4 (3.89)	0.33*	0.17	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 34 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของระดับการศึกษาที่ละคู่ พบว่าคู่ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ กลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับกลุ่มของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ตารางที่ 35 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามสถานศึกษา

สถานศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	sig
โรงเรียนรัฐบาล	283	3.81	0.876	2.98	0.003
โรงเรียนเอกชน	105	3.52	0.810		

จากตารางที่ 35 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน มีค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนมัธยมปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาล มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชา สูงกว่านักเรียนมัธยมปลายที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนเอกชน

ตารางที่ 36 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามแผนการเรียน

แผนการเรียน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	t	sig
สายวิทย์	248	3.71	0.879	-0.71	0.480
สายศิลป์	140	3.77	0.849		

จากตารางที่ 36 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่เรียนอยู่ในสายวิทย์ และสายศิลป์ มีค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 37 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
ต่ำกว่า 1.50	4	2.75	1.500	1.166	0.3248
1.51 - 2.00	34	3.79	0.913		
2.01 - 2.50	82	3.74	0.857		
2.51 - 3.00	132	3.71	0.796		
3.01 - 3.50	102	3.75	0.938		
3.51 - 4.00	34	3.82	0.796		
รวม	388	3.73	0.866		

จากตารางที่ 37 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 1.50 มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาต่ำกว่านักเรียนในกลุ่มอื่นพอสมควร อาจเพราะนักเรียนกลุ่มดังกล่าวคิดว่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมของตนต่ำมากจนไม่เห็นความจำเป็น และความสำคัญของการเรียนกวดวิชาเหมือนกับนักเรียนกลุ่มอื่น

ตารางที่ 38 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
ไม่ได้รับการศึกษา	7	4.85	0.378	4.537	0.0001
ต่ำกว่าประถมศึกษา	10	3.90	0.737		
ประถมศึกษา	123	3.83	0.862		
มัธยมศึกษาตอนต้น	38	4.05	0.695		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	61	3.57	0.805		
อนุปริญญา	39	3.71	0.723		
ปริญญาตรี	83	3.60	0.854		
สูงกว่าปริญญาตรี	27	3.29	1.170		
รวม	388	3.73	0.840		

จากตารางที่ 38 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่บิดามีระดับการศึกษาต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนที่บิดาไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียนกวดวิชาสูงที่สุด รองลงมา คือ นักเรียนที่บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนที่บิดามีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษา ตามลำดับเมื่อทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ปรากฏดังตารางที่ 39

ตารางที่ 39 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษาของบิดา

ระดับการศึกษาของบิดา	สูงกว่าปริญญาตรี (3.29)	มัธยมศึกษาตอนปลาย (3.57)	ปริญญาตรี (3.60)	อนุปริญญา (3.71)	ประถมศึกษา (3.83)	ต่ำกว่าประถมศึกษา (3.90)	มัธยมศึกษาตอนต้น (4.05)	ไม่ได้รับการศึกษา (4.85)
สูงกว่าปริญญาตรี (3.29)	-	-	-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย (3.57)	0.28	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาตรี (3.60)	0.31	0.03	-	-	-	-	-	-
อนุปริญญา (3.71)	0.42	0.14	0.11	-	-	-	-	-
ประถมศึกษา (3.83)	0.54	0.26	0.23	0.12	-	-	-	-
ต่ำกว่าประถมศึกษา (3.90)	0.61	0.33	0.30	0.19	0.07	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น (4.05)	0.76	0.48	0.45	0.34	0.22	0.15	-	-
ไม่ได้รับการศึกษา (4.85)	1.56*	1.28*	1.25*	1.14	1.02	0.95	0.80	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 39 เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ พบว่าค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายที่บิดาไม่ได้รับการศึกษาแตกต่างจากกลุ่มของนักเรียนมัธยมปลายที่บิดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มัธยมศึกษาตอนปลาย และปริญญาตรี ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนมัธยมปลายที่บิดาไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่ากลุ่มของนักเรียนมัธยมปลายที่บิดามีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มัธยมศึกษาตอนปลาย และปริญญาตรี

ตารางที่ 40 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามอาชีพของบิดา

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
เกษตรกร	62	3.87	0.757	2.595	0.017
ข้าราชการ	114	3.64	0.851		
พนักงานเอกชน/ รัฐวิสาหกิจ	30	3.63	0.999		
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	105	3.60	0.815		
รับจ้างทั่วไป	66	3.96	0.927		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	4	3.50	1.291		
บิดาเสียชีวิต	7	4.42	0.786		
รวม	388	3.73	0.856		

จากตารางที่ 40 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่บิดามีอาชีพต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนที่บิดาเสียชีวิตมีค่าเฉลี่ยของความ ต้องการเรียนกวดวิชาสูงที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และนักเรียนที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกร ตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ปรากฏดังตารางที่ 41

ตารางที่ 41 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายกลุ่มงานตามอาชีพของบิดา

อาชีพของบิดา	ไม่ได้ประกอบอาชีพ (3.50)	ธุรกิจส่วนตัว (3.60)	พนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ (3.63)	ข้าราชการ (3.64)	เกษตรกร (3.87)	รับจ้างทั่วไป (3.96)	บิดาเสียชีวิต (4.42)
ไม่ได้ประกอบอาชีพ (3.50)	-	-	-	-	-	-	-
ธุรกิจส่วนตัว (3.60)	0.10	-	-	-	-	-	-
พนักงานเอกชน/ รัฐวิสาหกิจ (3.63)	0.13	0.03	-	-	-	-	-
ข้าราชการ (3.64)	0.14	0.04	0.01	-	-	-	-
เกษตรกร (3.87)	0.37	0.27*	0.24	0.23	-	-	-
รับจ้างทั่วไป (3.96)	0.46	0.36*	0.33	0.32*	0.09	-	-
บิดาเสียชีวิต (4.42)	0.92	0.82*	0.79*	0.78*	0.55	0.46	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 41 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียน กวดวิชาของกลุ่มที่บิดามีอาชีพต่างกันทีละคู่ พบว่ามีกลุ่มที่มีความแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ได้แก่

กลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่า
กลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว

กลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่า
กลุ่มที่บิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว และข้าราชการ

กลุ่มที่บิดาเสียชีวิตมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่ากลุ่มที่บิดาประกอบ
อาชีพธุรกิจส่วนตัว พนักงานเอกชน/รัฐวิสาหกิจ และข้าราชการ

ตารางที่ 42 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
ไม่ได้รับการศึกษา	7	4.57	0.786	2.079	0.044
ต่ำกว่าประถมศึกษา	11	4.09	0.700		
ประถมศึกษา	168	3.79	0.886		
มัธยมศึกษาตอนต้น	25	3.84	0.553		
มัธยมศึกษาตอนปลาย	40	3.60	0.744		
อนุปริญญา	39	3.51	0.942		
ปริญญาตรี	92	3.64	0.896		
สูงกว่าปริญญาตรี	6	3.83	0.983		
รวม	388	3.73	0.859		

จากตารางที่ 42 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่มารดามีระดับการศึกษาต่างกัน มี
ค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนที่มารดา
ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียนกวดวิชาสูงที่สุด รองลงมาคือ นักเรียนที่
มารดามีการศึกษาต่ำกว่าประถมศึกษาและนักเรียนที่มารดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ปรากฏดังตารางที่ 43

ตารางที่ 43 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษาของมารดา

ระดับการศึกษาของมารดา	อนุปริญญา	มัธยมศึกษาตอนปลาย	ปริญญาตรี	ประถมศึกษา	สูงกว่าปริญญาตรี	มัธยมศึกษาตอนต้น	ต่ำกว่าประถมศึกษา	ไม่ได้รับการศึกษา
	(3.51)	(3.60)	(3.64)	(3.79)	(3.83)	(3.84)	(4.09)	(4.57)
อนุปริญญา								
(3.51)	-	-	-	-	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนปลาย								
(3.60)	0.09	-	-	-	-	-	-	-
ปริญญาตรี								
(3.64)	0.13	0.04	-	-	-	-	-	-
ประถมศึกษา								
(3.79)	0.28	0.19	0.15	-	-	-	-	-
สูงกว่าปริญญาตรี								
(3.83)	0.32	0.23	0.19	0.04	-	-	-	-
มัธยมศึกษาตอนต้น								
(3.84)	0.33	0.24	0.20	0.05	0.01	-	-	-
ต่ำกว่าประถมศึกษา								
(4.09)	0.58*	0.49	0.45	0.30	0.26	0.25	-	-
ไม่ได้รับการศึกษา								
(4.57)	1.06*	0.97*	0.93*	0.78*	0.74	0.73	0.48	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 43 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียน กวดวิชาของกลุ่มที่มารดา มีระดับการศึกษาต่างกันที่ละคู่ พบว่ากลุ่มที่มีความแตกต่างกันที่ระดับ นัยสำคัญ 0.05 ได้แก่

กลุ่มที่มารดา มีการศึกษาดำกว่าระดับประถมศึกษา มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียน กวดวิชาสูงกว่า กลุ่มที่มารดา มีการศึกษาระดับอนุปริญญา

กลุ่มที่มารดา ไม่ได้รับการศึกษามีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียน กวดวิชาสูงกว่ากลุ่มที่ มารดา มีการศึกษาระดับอนุปริญญา มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรี และประถมศึกษา

ตารางที่ 44 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา จำแนกตามอาชีพของมารดา

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
เกษตรกร	46	3.93	0.711	1.282	0.264
ข้าราชการ	83	3.62	0.879		
พนักงานเอกชน/ รัฐวิสาหกิจ	19	3.73	0.733		
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	114	3.65	0.939		
รับจ้างทั่วไป	73	3.90	0.784		
ไม่ได้ประกอบอาชีพ	49	3.67	0.944		
มารดาเสียชีวิต	4	3.75	0.957		
รวม	388	3.73	0.865		

จากตารางที่ 44 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่มารดา มีอาชีพต่างกัน มีค่าเฉลี่ย ความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าความต้องการเรียน กวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายไม่ได้ขึ้นอยู่กับอาชีพของมารดา เพราะนักเรียนที่มารดา มีอาชีพ ต่างๆ กันมีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากเหมือนกัน ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มของผู้ที่บิดา มีอาชีพแตกต่างกัน โดยเฉพาะกลุ่มของผู้ที่บิดาเสียชีวิต จะต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่ากลุ่มที่ มารดาเสียชีวิต

ตารางที่ 45 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามรายได้ของครอบครัว (ต่อเดือน)

รายได้ของครอบครัว	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
ต่ำกว่า 10,000 บาท	106	3.96	0.893	1.989	0.055
10,000 - 15,000 บาท	89	3.74	0.805		
15,001 - 20,000 บาท	47	3.61	0.738		
20,001 - 25,000 บาท	29	3.62	0.941		
25,001 - 30,000 บาท	35	3.65	0.725		
30,001 - 35,000 บาท	30	3.40	1.070		
35,001 - 40,000 บาท	19	3.63	0.760		
40,001 บาทขึ้นไป	33	3.72	0.944		
รวม	388	3.73	0.859		

จากตารางที่ 45 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่ครอบครัวมีรายได้ต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่านักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จะมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่ากลุ่มอื่นพอสมควรซึ่งอาจเป็นเพราะนักเรียนเห็นความลำบากของครอบครัวที่มีรายได้ต่ำจึงพยายามตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด ซึ่งการเรียนกวดวิชาก็เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการเรียน ทำให้สามารถประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ให้สูงกว่ารายได้เดิมของครอบครัว

ตารางที่ 46 การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของระดับความต้องการเรียนกวดวิชา
จำแนกตามเขตที่พักอาศัย

เขตที่พักอาศัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	F	sig
อำเภอเมือง	181	3.58	0.850	3.291	0.0021
อำเภอสันทราย	45	3.93	0.809		
อำเภอดอยสะเก็ด	37	3.64	0.888		
อำเภอสารภี	28	4.07	0.857		
อำเภอสันกำแพง	31	4.03	0.752		
อำเภอหางดง	21	3.76	0.624		
อำเภอแม่ริม	26	4.07	0.796		
อำเภออื่น ๆ ⁽¹⁾	19	3.47	1.218		
รวม	388	3.73	0.850		

หมายเหตุ: ⁽¹⁾อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่แตง และจังหวัดลำพูน

จากตารางที่ 46 พบว่านักเรียนมัธยมปลายที่มีเขตพักอาศัยต่างกัน มีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสารภี และอำเภอแม่ริมมีค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียนกวดวิชาสูงที่สุด รองลงมาคือนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสันกำแพง และอำเภอสันทรายตามลำดับ เมื่อทดสอบนัยสำคัญความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ปรากฏดังตารางที่ 47

ตารางที่ 47 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาเป็นรายคู่ จำแนกตามเขตที่พักอาศัย

เขตที่พักอาศัย	อำเภออื่น ๆ (3.47)	อำเภอเมือง (3.58)	อำเภอดอยสะเก็ด (3.64)	อำเภอหางดง (3.76)	อำเภอสันทราย (3.93)	อำเภอสันกำแพง (4.03)	อำเภอสารภี (4.07)	อำเภอแม่ริม (4.07)
อำเภออื่น ๆ ⁽¹⁾ (3.47)	-	-	-	-	-	-	-	-
อำเภอเมือง (3.58)	0.11	-	-	-	-	-	-	-
อำเภอดอยสะเก็ด (3.64)	0.17	0.06	-	-	-	-	-	-
อำเภอหางดง (3.76)	0.29	0.18	0.12	-	-	-	-	-
อำเภอสันทราย (3.93)	0.46*	0.35*	0.29	0.17	-	-	-	-
อำเภอสันกำแพง (4.03)	0.56*	0.45*	0.39	0.27	0.10	-	-	-
อำเภอสารภี (4.07)	0.60*	0.49*	0.43*	0.31	0.14	0.04	-	-
อำเภอแม่ริม (4.07)	0.60*	0.49*	0.43*	0.31	0.14	0.04	-	-

หมายเหตุ: ⁽¹⁾อำเภอสันป่าตอง อำเภอแม่แตง และจังหวัดลำพูน

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 47 เมื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของความต้องการเรียน
กวดวิชาของกลุ่มที่มีเขตที่พักอาศัยต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 คือ

กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสนทรายมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูง
กว่ากลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภออื่น ๆ และอำเภอเมือง

กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสันกำแพงมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูง
กว่ากลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภออื่น ๆ และอำเภอเมือง

กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสารภีมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่า
กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภออื่น ๆ อำเภอเมือง และอำเภอดอยสะเก็ด

กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอแม่ริมมีค่าเฉลี่ยความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่า
กลุ่มที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภออื่น ๆ อำเภอเมือง และอำเภอดอยสะเก็ด

ตารางที่ 48 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านวัฒนธรรมกับความต้องการเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ค่าความน่าจะเป็น (P)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ปัจจัยด้านวัฒนธรรม	0.000	0.2915
- การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมในกลุ่มที่ตน เกี่ยวข้อง	0.000	0.2539
- ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่	0.000	0.2424
- ค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนใน โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่	0.000	0.1760
- การเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับคนที่ ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย	0.001	0.1724
- เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน	0.047	0.1010

ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ($P < .05$; $r = 0.2915$) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย และมีขนาดของความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ สามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ดังนี้

การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมในกลุ่มที่ตนเกี่ยวข้อง ($P < .05$; $r = 0.2539$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ ($P < .05$; $r = 0.2424$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

ค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนในโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ ($P < .05$; $r = 0.1760$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

การเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับคนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย ($P < .05$; $r = 0.1724$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ($P < .05$; $r = 0.1010$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

จากการวิเคราะห์ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านวัฒนธรรมต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมมีอิทธิพลในระดับมาก(ตารางที่ 28) และในส่วนของปัจจัยย่อยนั้นพบว่ามีอิทธิพลในระดับมาก และปานกลาง แต่เมื่อนำปัจจัยด้านวัฒนธรรมมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ (ตารางที่ 48) และ ในส่วนของปัจจัยย่อยพบว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำนั้น จะขอยกตัวอย่างปัจจัยย่อย เพื่ออธิบายสาเหตุที่ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านวัฒนธรรมกับความต้องการเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์กันต่ำ คือ เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน ดังตารางที่ 49

ตารางที่ 49 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความมีอิทธิพลของเขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบันตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับระดับความต้องการเรียนกวดวิชา

ระดับความ มีอิทธิพล	ระดับความต้องการ					รวม จำนวน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มากที่สุด	21	29	24	3	3	80
(ร้อยละ)	(26.25)	(36.25)	(30.00)	(3.75)	(3.75)	(100.00)
มาก	28	69	38	6	-	141
(ร้อยละ)	(19.86)	(48.94)	(26.95)	(4.26)	-	(100.00)
ปานกลาง	17	59	48	5	1	130
(ร้อยละ)	(13.08)	(45.38)	(36.92)	(3.85)	(0.77)	(100.00)
น้อย	4	10	10	3	-	27
(ร้อยละ)	(14.81)	(37.04)	(37.04)	(11.11)	-	(100.00)
น้อยที่สุด	3	2	3	-	2	10
(ร้อยละ)	(30.00)	(20.00)	(30.00)	-	(20.00)	(100.00)
รวม	73	169	123	17	6	388
(ร้อยละ)	(18.81)	(43.56)	(31.70)	(4.38)	(1.55)	(100.00)

เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบันมีอิทธิพลในระดับมาก ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 28) แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 48) สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 49 คือ กลุ่มตัวอย่างระบุระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านเขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบันไม่สอดคล้องกับระดับความต้องการเรียนกวดวิชา เช่น ระบุว่าไม่มีอิทธิพลในระดับมากที่สุด แต่ระบุว่ามีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ หรือระบุว่าไม่มีอิทธิพลในระดับปานกลาง แต่ระบุว่ามีความต้องการในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น

ตารางที่ 50 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสังคมกับความต้องการเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ค่าความน่าจะเป็น (P)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ปัจจัยด้านสังคม	0.000*	0.2222
- เรียนกวดวิชา เนื่องจากความต้องการ ของตนเอง	0.000*	0.2676
- สังคมยอมรับคนเก่ง มีความรู้ และ การศึกษาสูง	0.000*	0.2175
- ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์	0.000*	0.1933
- เรียนกวดวิชา ตามคำสั่งของ ผู้ปกครอง	0.006*	0.1407
- ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว	0.012*	0.1270
- เรียนกวดวิชา ตามเพื่อน	0.015*	0.1237
- อาชีพของคนในครอบครัว	0.278	0.0552
- รายได้ของครอบครัว	0.929	0.0045

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านสังคม ($P < .05$; $r = 0.2222$) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย และมีขนาดของความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ สามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ดังนี้

การเรียนรู้กวดวิชาเนื่องจากความต้องการของตนเอง ($P < .05$; $r = 0.2676$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาในระดับต่ำ

สังคมยอมรับคนเก่ง มีความรู้ และการศึกษาสูง ($P < .05$; $r = 0.2175$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาในระดับต่ำ

ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ ($P < .05$; $r = 0.1933$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาในระดับต่ำ

เรียนรู้กวดวิชาตามคำสั่งของผู้ปกครอง ($P < .05$; $r = 0.1407$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาในระดับต่ำ

ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว ($P < .05$; $r = 0.1270$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาในระดับต่ำ

เรียนรู้กวดวิชาตามเพื่อน ($P < .05$; $r = 0.1237$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาในระดับต่ำ

สำหรับปัจจัยด้านสังคมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ อาชีพของคนในครอบครัว ($P > .05$; $r = 0.0552$) และรายได้ของครอบครัว ($P > .05$; $r = 0.0045$)

จากการวิเคราะห์ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านสังคมต่อความต้องการเรียนรู้กวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมมีอิทธิพลในระดับปานกลาง (ตารางที่ 29) และในส่วนของปัจจัยย่อยนั้น พบว่ามีอิทธิพลในระดับมากและปานกลาง แต่เมื่อนำปัจจัยด้านสังคมมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ (ตารางที่ 50) และในส่วนของปัจจัยย่อยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชานั้น พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ และบางปัจจัยย่อยไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชานั้น จะขอยกตัวอย่างปัจจัยย่อยเพื่ออธิบายสาเหตุที่ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านสังคมกับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาที่มีความสัมพันธ์กันต่ำ คือ ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว (ตารางที่ 51) และขอยกตัวอย่างปัจจัยด้านสังคมที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนรู้กวดวิชาคือ รายได้ของครอบครัว (ตารางที่ 52)

ตารางที่ 51 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความมีอิทธิพลของระดับการศึกษาของคนในครอบครัวตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างกับระดับความต้องการเรียนกวดวิชา

ระดับความ	ระดับความต้องการ					รวม
มีอิทธิพล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	จำนวน
มากที่สุด	15	23	13	1	-	52
(ร้อยละ)	(28.85)	(44.23)	(25.00)	(1.92)	-	(100.00)
มาก	21	50	39	6	1	117
(ร้อยละ)	(17.95)	(42.74)	(33.33)	(5.13)	(0.85)	(100.00)
ปานกลาง	25	61	48	4	2	140
(ร้อยละ)	(17.86)	(43.57)	(34.29)	(2.86)	(1.42)	(100.00)
น้อย	7	29	16	4	-	56
(ร้อยละ)	(12.50)	(51.79)	(28.57)	(7.14)	-	(100.00)
น้อยที่สุด	5	6	7	2	3	23
(ร้อยละ)	(21.74)	(26.07)	(30.43)	(8.70)	(13.04)	(100.00)
รวม	73	169	123	17	6	388
(ร้อยละ)	(18.81)	(43.56)	(31.70)	(4.38)	(1.55)	(100.00)

ระดับการศึกษาของคนในครอบครัวมีอิทธิพลในระดับปานกลางตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 29) แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 50) สามารถอธิบายได้ตามตารางที่ 51 คือ กลุ่มตัวอย่างระบุความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านระดับการศึกษาของคนในครอบครัวไม่สอดคล้องกับระดับความต้องการ เช่น ระบุว่ามีความมีอิทธิพลในระดับมากที่สุด แต่ระบุความต้องการในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ หรือ ระบุว่ามีความมีอิทธิพลในระดับปานกลางแต่ระบุความต้องการอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น

ตารางที่ 52 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามรายได้ของครอบครัวกับความ
ต้องการเรียนกวดวิชา

รายได้ต่อเดือน	ระดับความต้องการ					รวม จำนวน
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	
ต่ำกว่า 10,000 บาท	32 (43.84)	44 (26.04)	26 (21.14)	2 (11.76)	2 (33.33)	106 (27.32)
10,000 - 15,000 บาท	15 (20.55)	41 (24.26)	28 (22.76)	5 (29.42)	-	89 (22.94)
15,001 - 20,000 บาท	5 (6.85)	21 (12.43)	19 (15.45)	2 (11.76)	-	47 (12.11)
20,001 - 25,000 บาท	4 (5.48)	14 (8.28)	8 (6.50)	2 (11.76)	1 (16.67)	29 (7.47)
25,001 - 30,000 บาท	3 (4.11)	19 (11.24)	11 (8.94)	2 (11.76)	-	35 (9.02)
30,001 - 35,000 บาท	5 (6.85)	8 (4.73)	13 (10.57)	2 (11.76)	2 (33.33)	30 (7.73)
35,001 - 40,000 บาท	2 (2.74)	9 (5.33)	7 (5.70)	1 (5.89)	-	19 (4.90)
40,001 บาทขึ้นไป	7 (9.58)	13 (7.69)	11 (8.94)	1 (5.89)	1 (16.67)	33 (8.51)
รวม	73 (100.00)	169 (100.00)	123 (100.00)	17 (100.00)	6 (100.00)	388 (100.00)

chi-square = 32.4583

sig = 0.2562

รายได้ของครอบครัวมีอิทธิพลในระดับปานกลางตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 29) แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา (ตารางที่ 50) สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 52

จากการวิเคราะห์ได้ค่า $\chi^2 = 32.4583$ $\text{sig} = 0.2562$ แสดงว่านักเรียนมัธยมปลายที่มีระดับรายได้ต่อเดือนของครอบครัวแตกต่างกัน มีความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ รายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา เพราะนักเรียนส่วนใหญ่มีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบค่าสถิติ F-test (ตารางที่ 45)

ตารางที่ 53 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับความต้องการเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ค่าความน่าจะเป็น (P)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ปัจจัยส่วนบุคคล	0.001*	0.1683
- รูปแบบการดำเนินชีวิต	0.011*	0.1296
- ระดับการศึกษา	0.012*	0.1275
- อายุ	0.054	0.0981
- แผนการเรียน	0.062	0.0952
- ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม	0.102	0.0831

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าปัจจัยส่วนบุคคล ($P < .05$; $r = 0.1683$) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย และมีขนาดของความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ สามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ดังนี้

รูปแบบการดำเนินชีวิต ($P < .05$; $r = 0.1296$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

ระดับการศึกษา ($P < .05$; $r = 0.1275$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ อายุ ($P > .05$; $r = 0.0981$) แผนการเรียน ($P > .05$; $r = 0.0952$) และคะแนนเฉลี่ยสะสม ($P > .05$; $r = 0.0831$)

จากการวิเคราะห์ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลต่อความต้องการเรียน กวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมมีอิทธิพลในระดับมาก (ตารางที่ 30) และในส่วนของปัจจัยย่อยนั้นพบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับมาก และปานกลาง แต่เมื่อนำปัจจัย ส่วนบุคคลมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์-สหสัมพันธ์พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ (ตารางที่ 53) และในส่วนของปัจจัย ย่อยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชานั้นพบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ และบางปัจจัยย่อยไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชานั้น จะขอยกตัวอย่าง ปัจจัยย่อยเพื่ออธิบายสาเหตุที่ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยส่วนบุคคลกับความต้องการเรียน กวดวิชาที่มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ คือ ระดับการศึกษา (ตารางที่ 54) และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ คือ แผนการเรียน (ตารางที่ 55) และระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (ตารางที่ 56)

ตารางที่ 54 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความมีอิทธิพลของระดับการ ศึกษาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง กับระดับความต้องการเรียนกวดวิชา

ระดับความ มีอิทธิพล	ระดับความต้องการ					รวม จำนวน
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
มากที่สุด	26	34	25	2	2	89
(ร้อยละ)	(29.21)	(38.20)	(28.09)	(2.25)	(2.25)	(100.00)
มาก	24	75	45	3	2	149
(ร้อยละ)	(16.11)	(50.34)	(30.20)	(2.01)	(1.34)	(100.00)
ปานกลาง	19	53	44	10	2	128
(ร้อยละ)	(14.84)	(41.41)	(34.38)	(7.81)	(1.56)	(100.00)
น้อย	2	6	7	1	-	16
(ร้อยละ)	(12.50)	(37.50)	(43.75)	(6.25)	-	(100.00)
น้อยที่สุด	2	1	2	1	-	6
(ร้อยละ)	(33.33)	(16.67)	(33.33)	(16.67)	-	(100.00)
รวม	73	169	123	17	6	388
(ร้อยละ)	(18.81)	(43.56)	(31.70)	(4.38)	(1.55)	(100.00)

ระดับการศึกษาของนักเรียนมีอิทธิพลในระดับมาก ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 30) แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ (ตารางที่ 53) สามารถอธิบายได้ตามตารางที่ 54 คือ กลุ่มตัวอย่างระบุความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านระดับการศึกษา ไม่สอดคล้องกับระดับความต้องการ เช่น ระบุว่ามียิทธิพลในระดับมากที่สุด แต่มีความต้องการอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ หรือระบุว่ามียิทธิพลในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการอยู่ในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้น

ตารางที่ 55 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามแผนการเรียนกับความต้องการเรียนกวดวิชา

แผนการเรียน	ระดับความต้องการ					รวม จำนวน
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	
สายวิทย์	45 (61.64)	108 (63.90)	78 (63.42)	13 (76.47)	4 (66.68)	248 (63.92)
สายศิลป์	28 (38.36)	61 (36.10)	45 (36.58)	4 (23.53)	2 (33.32)	140 (36.08)
รวม	73 (100.00)	169 (100.00)	123 (100.00)	17 (100.00)	6 (100.00)	388 (100.00)

chi-square = 1.3583

sig = 0.8514

แผนการเรียนมีอิทธิพลในระดับมากตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 30) แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา (ตารางที่ 53) สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 55

จากการวิเคราะห์ได้ค่า chi-square = 1.3583 , sig = 0.8514 แสดงว่านักเรียนมัธยมปลายที่เรียนในแผนการเรียนที่แตกต่างกัน มีความต้องการเรียนกวดวิชาไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ แผนการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา เพราะนักเรียนสายวิทย์ และสายศิลป์ส่วนใหญ่ต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่าสถิติ t-test (ตารางที่ 36)

ตารางที่ 56 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมกับความ
ต้องการเรียนกวดวิชา

ระดับคะแนน เฉลี่ยสะสม	ระดับความต้องการ					รวม จำนวน
	มากที่สุด (ร้อยละ)	มาก (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	น้อย (ร้อยละ)	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	
ต่ำกว่า 1.50	-	2 (1.18)	-	1 (5.88)	1 (16.67)	4 (1.03)
1.51 - 2.00	8 (10.96)	13 (7.70)	12 (9.76)	-	1 (16.67)	34 (8.76)
2.01 - 2.50	15 (20.54)	36 (21.30)	28 (22.76)	1 (5.88)	2 (33.33)	82 (21.13)
2.51 - 3.00	21 (28.77)	59 (34.91)	45 (36.59)	7 (41.18)	-	132 (34.02)
3.01 - 3.50	23 (31.51)	41 (24.26)	30 (24.39)	6 (35.30)	2 (33.33)	102 (26.30)
3.51 - 4.00	6 (8.22)	18 (10.65)	8 (6.50)	2 (11.76)	-	34 (8.76)
รวม	73 (100.00)	169 (100.00)	123 (100.00)	17 (100.00)	6 (100.00)	388 (100.00)

chi-square = 26.4201

sig = 0.1523

ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมมีอิทธิพลในระดับมากตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง (ตารางที่ 30) แต่เมื่อนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา (ตารางที่ 53) สามารถอธิบายได้ดังตารางที่ 56

จากการวิเคราะห์ได้ค่า chi-square = 26.4201, sig = 0.1523 แสดงว่านักเรียนมัธยมปลายที่มีระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมแตกต่างกันมีความต้องการเรียนกวดวิชา ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 กล่าวคือ ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยนักเรียนในทุกระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม มีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมากเหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test (ตารางที่ 37)

ตารางที่ 57 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และค่าความน่าจะเป็นที่ได้จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านจิตวิทยา กับความต้องการเรียนกวดวิชา

ปัจจัย	ค่าความน่าจะเป็น (P)	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)
ปัจจัยด้านจิตวิทยา	0.000*	0.1848
- ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้ มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ	0.003*	0.1508
- ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้ มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น	0.005*	0.1417
- บุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนตัว เช่น ความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเอง	0.009*	0.1329
- การจูงใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียน กวดวิชา	0.010*	0.1312
- การรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียน กวดวิชา	0.018*	0.1199
- การรับรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการของ การสอบเอ็นทรานซ์ระบบใหม่	0.087	0.0870
- ได้รับการชักจูง หรือแนะนำจากคนอื่น	0.246	0.0591

* มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลจากการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าปัจจัยด้านจิตวิทยา ($P < .05$; $r = 0.1848$) โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย และมีขนาดของความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ สามารถอธิบายในแต่ละปัจจัยย่อยได้ดังนี้

ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ ($P < .05$; $r = 0.1508$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น ($P < .05$; $r = 0.1417$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

บุคลิกภาพและแนวความคิดส่วนตัว เช่น ความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเอง ($P < .05$; $r = 0.1329$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

การสนใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา ($P < .05$; $r = 0.1312$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

การรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียนกวดวิชา ($P < .05$; $r = 0.1199$) มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับต่ำ

สำหรับปัจจัยด้านจิตวิทยาที่ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้แก่ การรับรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการของการสอบเอ็นทรานซ์ระบบใหม่ ($P > .05$; $r = 0.0870$) และการได้รับชักจูง หรือแนะนำจากคนอื่น ($P > .05$; $r = 0.0591$)

จากการวิเคราะห์ระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยด้านจิตวิทยาต่อความต้องการเรียนกวดวิชาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมมีอิทธิพลในระดับมาก (ตารางที่ 31) และในส่วนของปัจจัยย่อยนั้นพบว่ามีอิทธิพลในระดับมาก และปานกลาง แต่เมื่อนำปัจจัยด้านจิตวิทยา วิเคราะห์หาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่าโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ (ตารางที่ 57) และในส่วนของปัจจัยย่อยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชานั้น พบว่ามีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ และบางปัจจัยย่อยไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชานั้น เนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างในระดับความมีอิทธิพลของปัจจัยต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกับระดับความต้องการดังที่ได้อธิบายไว้ในปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยส่วนบุคคล ดังกล่าวข้างต้นแล้ว

การทดสอบสมมติฐาน

(Hypothesis Test)

การทดสอบสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้เป็นการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการเรียนกวดวิชา กับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา

สมมติฐานที่กำหนดไว้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยา มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

วิธีการทดสอบสมมติฐานที่ใช้ คือ การทดสอบความสัมพันธ์โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of correlations) พบว่าทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สามารถเรียงลำดับความสัมพันธ์ จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยมีความสัมพันธ์ร้อยละ 29.15 (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.2915) ดังตารางที่ 48

2. ปัจจัยด้านสังคม มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยมีความสัมพันธ์ร้อยละ 22.22 (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.2222) ดังตารางที่ 50

3. ปัจจัยด้านจิตวิทยา มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยมีความสัมพันธ์ร้อยละ 18.48 (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.1848) ดังตารางที่ 57

4. ปัจจัยส่วนบุคคล มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยมีความสัมพันธ์ร้อยละ 16.83 (ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.1683) ดังตารางที่ 53

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนมัธยมปลายที่กำลังศึกษาอยู่ระหว่างปีการศึกษา 2541 ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน และทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง เชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง จำนวน 19 โรงเรียน มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 388 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

สรุปผลการวิจัย

(Summary)

1. ข้อมูลส่วนบุคคล ของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในโรงเรียนของรัฐบาล โดยศึกษาอยู่ในแผนการเรียนสายวิทย์ และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.00 ซึ่งบิดาและมารดามีการศึกษาในระดับประถมศึกษา บิดาประกอบอาชีพรับราชการ และมารดาประกอบธุรกิจส่วนตัว ครอบครัวมีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท มีร้อยละ 27.32 สำหรับครอบครัวที่มีรายได้รวมเฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 40,000 บาท มีร้อยละ 8.51 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่

2. ความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงมีความต้องการเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.73) โดยมีวัตถุประสงค์หลักของการเรียนกวดวิชาคือ เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย (ค่าเฉลี่ย 4.41) สำหรับวิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด 3 อันดับแรก คือ ภาษาอังกฤษ (ค่าเฉลี่ย 3.89) คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์) (ค่าเฉลี่ย 3.63) และ ฟิสิกส์ (ค่าเฉลี่ย 3.40) ในส่วนของสถานที่ที่ต้องการเรียนกวดวิชา พบว่ามีความต้องการเรียนกวดวิชาที่สถาบันกวดวิชามากกว่าสถานที่อื่น (ค่าเฉลี่ย 3.36) ด้านวิธีการเรียนการสอน พบว่าต้องการให้มีการเรียนการสอนแบบเน้นสอนสรุปเนื้อหา มากกว่าการสอนแบบอื่น (ค่าเฉลี่ย 4.32) สำหรับวันและเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชา พบว่าต้องการเรียนกวดวิชาในวันเสาร์ - อาทิตย์ ช่วงเช้า (9.00-12.00 น.) มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.63) โดย จำนวนชั่วโมงที่ต้องการเรียนกวดวิชาในวันเสาร์ - อาทิตย์ พบว่า ต้องการเรียนวันละ 3 ชั่วโมงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.99 และจำนวนชั่วโมงที่ต้องการเรียนกวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์ พบว่าต้องการเรียนวันละ 2 ชั่วโมงมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 55.73 ซึ่งช่วงเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ การเรียนกวดวิชาไปพร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และ 2 คิดเป็นร้อยละ 69.84 โดยค่าใช้จ่ายที่กลุ่มตัวอย่างคิดว่าเหมาะสมที่สุดในการเรียนกวดวิชา คือ 26 - 50 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน คิดเป็นร้อยละ 45.85 สำหรับผู้ที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ ตัวของนักเรียนเอง คิดเป็นร้อยละ 80.41 และแหล่งข้อมูลของการกวดวิชาที่ต้องการทราบมากที่สุด คือ จากคนที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อน คิดเป็นร้อยละ 64.95

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

การทดสอบความสัมพันธ์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.1. การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ t-test และ F-test

3.2. การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
(coefficient of correlation)

3.1 การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ t-test และ F-test

ผลการทดสอบพบว่าเพศ แผนการเรียน ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพของมารดา รายได้ของครอบครัวเฉลี่ยต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา คือ ระดับการศึกษา (sig = 0.0079) สถานศึกษา (sig = 0.003) ระดับการศึกษาของบิดา (sig = 0.0001) อาชีพของบิดา (sig = 0.017) ระดับการศึกษาของมารดา (sig = 0.044) เขตที่พักอาศัย (sig = 0.0021)

3.2 การทดสอบความสัมพันธ์โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

(coefficient of correlation)

ผลการทดสอบพบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ($P < .05$: $r = 0.2915$) ปัจจัยด้านสังคม ($P < .05$: $r = 0.2222$) ปัจจัยด้านจิตวิทยา ($P < .05$: $r = 0.1848$) ปัจจัยส่วนบุคคล ($P < .05$: $r = 0.1683$) มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

อภิปรายผลการวิจัย

(Implications)

การศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความต้องการเรียนกวดวิชา

นักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่และอำเภอใกล้เคียงมีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมาก โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งสอดคล้องกับรายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526: 2) ที่ว่านักเรียนและผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกวดวิชา และยินดีที่จะกวดวิชาเนื่องจากการกวดวิชามีความสัมพันธ์กับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ และอาจเป็นเพราะการเรียนการสอนตลอดหลักสูตรในระบบโรงเรียน ไม่เอื้ออำนวยต่อการสอบคัดเลือก ดังนั้นนักเรียนที่มุ่งเข้าศึกษาต่อในระดับสูงต่างก็สนใจเรียนกวดวิชามาก

สำหรับค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมที่สุด คือ 26 - 50 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน ซึ่งเป็นราคาที่นักเรียนส่วนใหญ่สามารถจะจ่ายได้ สำหรับวิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ ภาษาอังกฤษ อาจเป็นเพราะภาษาอังกฤษเป็นพื้นฐานที่สำคัญของการศึกษาวิชาต่างๆ ในชั้นสูง ด้านสถานที่ที่ต้องการเรียนกวดวิชาที่นักเรียนต้องการมากที่สุด คือ สถาบันกวดวิชาที่เปิดสอนอยู่ทั่วไป อาจเนื่องจากมีความพร้อมของอุปกรณ์ และสถานที่เรียนมากกว่าสถานที่อื่น

ส่วนวิธีการเรียนการสอนที่ต้องการมากที่สุด คือ การสอนแบบเน้นที่การสรุปเนื้อหา ซึ่งมีความต้องการใกล้เคียงกับการสอนแบบเน้นการทำข้อสอบ เฉลย เก็งข้อสอบ และการสอนแบบเน้นการทำแบบฝึกหัด เนื่องจากการเรียนกวดวิชาเป็นการเรียนในระยะสั้นมีเวลาจำกัด ดังนั้นนักเรียนจึงต้องการเรียนกวดวิชาเพื่อให้เข้าใจทั้งในเนื้อหา และวิธีการแก้ปัญหาข้อสอบหรือแบบฝึกหัดในระยะเวลาจำกัด เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย ซึ่งวันและเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ วันเสาร์ - อาทิตย์ช่วงเช้า (9.00 - 12.00 น.) โดยเรียนวันละ 3 ชั่วโมง เพราะวันและเวลาดังกล่าวนักเรียนมีความสะดวก และมีความพร้อมที่จะเรียนกวดวิชามากกว่าวันและเวลาอื่น นักเรียนบางส่วนต้องการเรียนกวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์ หลังเลิกเรียน (17.00 - 19.00 น.) นั้นต้องการเรียนกวดวิชา วันละ 2 ชั่วโมง ซึ่งเป็นเวลาโดยประมาณที่สถาบันกวดวิชาทั่วไปเปิดสอนตามปกติ นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนกวดวิชาไปพร้อมๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และ 2 เนื่องจากสามารถทบทวน และหาความรู้เพิ่มเติมในวิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชาได้ตลอดเวลา

นักเรียนส่วนใหญ่ตัดสินใจเรียนกวดวิชาด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักวิจัยเอแบค - เค เอส ซี อินเตอร์เนตโพลล์ (อ้างในมติชนรายวัน, 2541: 19) พบว่าสาเหตุที่นักเรียนต้องมาเรียนกวดวิชานั้นส่วนใหญ่ เพราะความต้องการของตัวเอง นักเรียนส่วนใหญ่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาจากผู้ที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อนมากที่สุด ซึ่งเป็นลักษณะการให้ข้อมูลแบบปากต่อปาก มากกว่าที่จะต้องการข้อมูลโดยผ่านสื่อโฆษณา เนื่องจากผู้ที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อนสามารถถ่ายทอดประสบการณ์ และข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์กับการตัดสินใจเรียนกวดวิชาดีกว่าแหล่งข้อมูลอื่น

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง เมื่อวิเคราะห์โดยรวมพบว่าปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านจิตวิทยา ล้วนมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาทุกปัจจัย โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสามารถพิจารณาถึงส่วนย่อยในแต่ละปัจจัยได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ

1. เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน
2. ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่
3. การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมในกลุ่มที่ตนเกี่ยวข้อง
4. การเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับคนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย
5. ค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนในโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่

จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านวัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย แสดงว่านักเรียนที่ต้องการเรียนกวดวิชาจะคำนึงถึงเขตที่อยู่อาศัยของตนเองและ ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ เนื่องจากเกี่ยวข้องในเรื่องของความสะดวกในการเดินทางไปกลับระหว่างที่พักหรือโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่กับสถานที่กวดวิชา นอกจากนี้ความต้องการเรียนกวดวิชายังเกิดจากกลุ่มที่นักเรียนเข้าไปเกี่ยวข้องให้ความสนใจและนิยมการกวดวิชา รวมทั้งค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนในโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ และการเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับคนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย อันเป็นส่วนผลักดันสำคัญทำให้นักเรียนมัธยมปลายมีความต้องการเรียนกวดวิชา ซึ่งสอดคล้องกับ สุพัฒน์ สุขมกลสันต์ (2530:41) โดยกล่าวถึงสาเหตุที่ต้องมีการกวดวิชาว่าส่วนหนึ่งเกิดจากรัฐไม่สามารถจัดการศึกษาระดับสูงให้แก่ทุกคนได้ ทำให้ผู้ต้องการศึกษาต่อในระดับสูงส่วนหนึ่งพยายามขวนขวายหาความรู้ให้ได้มากที่สุดเพื่อจะสามารถแข่งขันกับคนอื่นได้ผลที่ตามมา คือ ต้องการกวดวิชา และยังสอดคล้องกับ สวัสดิ์ อุดมโภชน (อ้างใน นพรัตน์ เมทนีสุคติ, 2537: 5) ที่กล่าวว่าระบบการศึกษาที่ยังคงใช้ระบบการสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อทำให้ผู้ปกครองมีความเห็นว่าการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของบุตรหลานเป็นสิ่งจะเป็น และโรงเรียนกวดวิชาสามารถช่วยได้

นอกจากนี้การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติ F-test สามารถอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างเขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบันกับความต้องการเรียนกวดวิชาได้ คือ นักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอสารภีและอำเภอแม่อำเภอมะรุม มีความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในเขตอื่น และนักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองจะมีความต้องการเรียนกวดวิชาน้อยกว่านักเรียนที่พักอาศัยอยู่ในเขตรอบๆ อำเภอเมือง

2.2 ปัจจัยด้านสังคม ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ

1. เรียนกวดวิชา ตามเพื่อน
2. เรียนกวดวิชา เนื่องจากความต้องการของตนเอง
3. เรียนกวดวิชา ตามคำสั่งของ ผู้ปกครอง
4. สังคมยอมรับคนเก่ง มีความรู้ และการศึกษาสูง
5. ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว
6. ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์

จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านสังคมที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายนี้ แสดงว่านักเรียนที่ต้องการเรียนกวดวิชาเนื่องจากความต้องการของตนเอง ประกอบกับการเรียนกวดวิชาตามเพื่อน และเรียนกวดวิชาตามคำสั่งของผู้ปกครองด้วย นอกจากนี้ยังได้รับคำแนะนำจากอาจารย์อีกด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในการเรียนกวดวิชาจะมีผู้ร่วมตัดสินใจในการเรียนกวดวิชาหลายคนด้วยกัน นอกจากนี้นักเรียนยังคำนึงถึงระดับการศึกษาของคนในครอบครัว และการที่สังคมยอมรับคนเก่งมีความรู้ และการศึกษาสูง ซึ่งสอดคล้องกับ ประยูร ศรีประสาธน์ (2530: 68) ที่กล่าวว่าระบบการกวดวิชาเกิดขึ้นในระดับมัธยมศึกษา ตลอดจนการชวนขายของบิดามารดาที่ให้บุตรหลานของตนเรียนกวดวิชานั้น ก็มุ่งเพื่อเรียนบางสาขาวิชาที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีรายได้และหางานได้ดีกว่าอาชีพอื่น จึงทำให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานของตนเข้าเรียนกวดวิชา และ ยังสอดคล้องกับ สุพรรณ สุกมลสันต์ (2530: 41) ที่กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องมีการกวดวิชาว่า สาเหตุหนึ่งเกิดจากเหตุผลจากการถูกบังคับทางสังคม เนื่องจากค่านิยมของคนในสังคมที่ยกย่องคนเก่ง จึงทำให้ทุกคนพยายามเรียนให้สูงสุด โดยเฉพาะผู้ปกครองจะแนะนำเกมบังคับให้บุตรหลานไปเรียนกวดวิชา และยังสอดคล้องกับอับราฮัม มาสโลว์ (อ้างใน เอกสารการสอนชุดจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 1-7 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช, 2535: 182-184) ที่กล่าวถึงความต้องการขั้นที่ 4

ของมนุษย์ คือความต้องการที่จะได้รับการยกย่องจากผู้อื่น (self-esteem needs) คือ ต้องการได้รับการยอมรับ และยกย่องจากบุคคลอื่น เมื่อประสบความสำเร็จ

นอกจากนี้การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสถิติ F-test ยังสามารถอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของคนในครอบครัวกับความต้องการเรียนกวดวิชาได้ คือ ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา กล่าวคือ นักเรียนที่บิดาและมารดาไม่ได้รับการศึกษาจะมีความต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด ซึ่งอาจเป็นเพราะบิดา มารดา และตลอดจนตัวนักเรียนเอง ได้มองเห็นถึงผลเสียของการไม่ได้รับการศึกษา จึงเป็นส่วนผลักดันให้เห็นความสำคัญของการศึกษา จึงเกิดความต้องการเรียนกวดวิชาตามมา

2.3 ปัจจัยส่วนบุคคล ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ

1. ระดับการศึกษา
2. รูปแบบการดำเนินชีวิต

จากการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายนี้ แสดงว่าระดับการศึกษาของนักเรียนมัธยมปลายมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพราะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายวิชาที่ต้องเรียนในระดับมัธยมปลายจึงต้องการเรียนกวดวิชาเพื่อความพร้อมสำหรับการเรียนในระดับต่อไป

นอกจากนี้รูปแบบการดำเนินชีวิต เช่นการใช้เวลาว่าง การพักผ่อน และการทำกิจกรรม ก็มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาเช่นเดียวกัน ซึ่งนักเรียนที่ต้องการเวลาว่างสำหรับการพักผ่อน และทำกิจกรรมมาก ก็มีแนวโน้มว่าจะมีความต้องการเรียนกวดวิชาน้อยกว่าคนที่ต้องการเวลาทำกิจกรรมดังกล่าว

สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติ t-test และ F-test พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการได้แก่ สถานศึกษา โดยนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนรัฐบาลมีความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนที่เรียนในโรงเรียนเอกชน นอกจากนี้อาชีพของบิดาก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาโดยนักเรียนที่ระบุว่าบิดาเสียชีวิตมีความต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด

2.4 ปัจจัยด้านจิตวิทยา ที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 คือ

1. ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น
2. ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ
3. การสนใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา
4. การรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียนกวดวิชา
5. บุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนตัว

จากการวิเคราะห์ปัจจัยด้านจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์ กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายนี้ แสดงว่านักเรียนต้องการเรียนกวดวิชาเนื่องจากเชื่อว่าการเรียนกวดวิชาจะทำให้มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ สอดคล้องกับ สุพัตน์ สุกมลสันต์ (2530: 39) ที่กล่าวถึงสาเหตุที่ต้องการเรียนกวดวิชาสาเหตุหนึ่งเกิดจากเหตุผลทางวิชาการ คือ ต้องการเรียนกวดวิชาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง หรือเรียนเนื้อหาวิชาเพิ่มเติมจากที่เรียนรู้แล้วในหลักสูตร เพื่อให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ความต้องการเรียนกวดวิชายังมีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชา จะทำให้มีโอกาสสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับประยูร ศรีประสาธน์ และวิไล ศิริชุมแสง (2526: 60) ที่กล่าวว่า การเรียนกวดวิชามีความสัมพันธ์ในทางบวก กับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ ลักษณะเช่นนี้ทำให้ความนิยมในการกวดวิชาเพิ่มมากขึ้น สำหรับความต้องการเรียนกวดวิชายังมีความสัมพันธ์กับบุคลิกภาพและความคิดส่วนตัว เช่น ความเชื่อมั่น และมั่นใจในตนเอง เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ตัดสินใจเรียนกวดวิชาด้วยตัวเอง ดังนั้นบุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนตัวของนักเรียนแต่ละคนก็จะมีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาแตกต่างกันไป นอกจากนี้การสนใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา และการรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียนกวดวิชา ก็มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายด้วย ดังนั้นผู้ที่สนใจเกี่ยวกับธุรกิจการกวดวิชา ต้องให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้น เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้จะเป็นสิ่งจูงใจ และกระตุ้นให้นักเรียนมัธยมปลายเกิดความต้องการเรียนกวดวิชา

สรุป การหาค่าเฉลี่ย (mean) ของทั้ง 4 ปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านวัฒนธรรม ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านจิตวิทยา มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านสังคมพบว่ามีอิทธิพลในระดับปานกลาง ซึ่งเป็นเพียงความคิดเห็น และความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างต่อการเรียนกวดวิชาเท่านั้น เมื่อนำปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยมาทดสอบหาความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชา โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (coefficient of correlations) กลับพบว่าทั้ง 4 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 โดยมีขนาดของความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ระดับความมีอิทธิพลของแต่ละปัจจัยไม่สอดคล้องกับระดับความต้องการเรียนกวดวิชา ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วในบทที่ 4 ตอนที่ 4 ดังนั้นผู้ที่นำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนกลยุทธ์ทางการตลาดเกี่ยวกับธุรกิจการกวดวิชาควรพิจารณาและคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยประกอบด้วย เพราะอาจจะมีปัจจัยอื่นที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชามากกว่าทั้ง 4 ปัจจัยนี้

ข้อเสนอแนะ

(Recommendations)

การศึกษาวิจัยเรื่องความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลาย กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง พบว่าผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ระบุว่ามีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับมาก ดังนั้นผลการวิจัยนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

1. สำหรับผู้ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการกวดวิชาอยู่แล้ว สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปปรับใช้ในธุรกิจของตนได้ โดยปรับปรุงส่วนผสมทางการตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายดังนี้

1.1 ด้านผลิตภัณฑ์ (product) ควรกวดวิชาโดยเน้นเนื้อหาเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นหลัก โดยวิธีการสอนแบบเน้นสรุปเนื้อหา ให้เกิดความรู้ความเข้าใจในระยะเวลาสั้น ๆ สำหรับวิชาที่ควรเปิดสอน คือ ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์) ฟิสิกส์ เคมี และภาษาไทย เนื่องจากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเรียนกวดวิชาเหล่านี้

1.2 ด้านราคา (price) การกำหนดราคาสำหรับค่าเรียนกวดวิชา ควรจะใกล้เคียงกับ 50 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน เพราะจากผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้ค่าเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับไม่เกิน 50 บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน ถึงแม้ว่าผลการวิจัยจะพบว่ารายได้ของครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการเรียนกวดวิชาก็ตาม แต่ควรคำนึงถึงความเป็นจริงเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจด้วย หากกำหนดราคาค่าเรียนกวดวิชาแพงเกินไปอาจทำให้ผู้ที่ต้องการเรียนกวดวิชาลดจำนวนลงได้ จึงควรปรับราคาให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและการภาวะการแข่งขันที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาด้วย

1.3 ด้านช่องทางการจำหน่าย (place) ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเรียนกวดวิชาที่สถาบันกวดวิชามากที่สุด โดยต้องการเรียนกวดวิชาวันเสาร์-อาทิตย์ ช่วงเช้า (9.00 - 12.00 น.) วันละ 3 ชั่วโมง และต้องการเรียนกวดวิชาวันจันทร์-ศุกร์ วันละ 2 ชั่วโมง และส่วนใหญ่ต้องการเรียนกวดวิชาไปพร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และ 2 ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการกวดวิชาควรปรับเปลี่ยนเวลาในการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของตน

1.4 ด้านการส่งเสริมการตลาด (promotion) ผู้ประกอบธุรกิจด้านการกวดวิชา สามารถทำการโฆษณาประชาสัมพันธ์ โดยผ่านทางผู้ที่กำลังเรียนกวดวิชา เช่น ให้ช่วยประชาสัมพันธ์สถาบันเพื่อชักชวนคนอื่น ๆ มาเรียนกวดวิชา ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อน, ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรองผลการเรียนของสถาบันกวดวิชาของตนเอง ฯลฯ เพราะผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาจากคนที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อนมากที่สุดซึ่งเป็นลักษณะการให้ข้อมูลแบบปากต่อปาก นอกจากนั้นควรเน้นการส่งเสริมการตลาดไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และเป็นนักเรียนในโรงเรียนของรัฐบาล ซึ่งมีเขตที่พักอาศัยรอบๆอำเภอเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะเขตอำเภอสารภี และอำเภอแม่อำเภอมะริม เนื่องจากผลการวิจัยพบว่านักเรียนกลุ่มดังกล่าวมีระดับความต้องการเรียนกวดวิชาสูงกว่านักเรียนกลุ่มอื่น

2. สำหรับโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา ของนักเรียนมัธยมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง ควรมีการพิจารณาเปิดสอนกวดวิชาพิเศษหลังเวลาเรียนให้กับนักเรียน เพราะผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความต้องการเรียนกวดวิชาที่โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่รองลงมาจากความต้องการเรียนกวดวิชาที่สถาบันกวดวิชา เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาบางส่วนลง และเป็นการอำนวยความสะดวก ให้แก่นักเรียน

นอกจากนั้นโรงเรียน หรือสถาบันการศึกษา ควรให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนตามปกติด้วย เพราะผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างยังคงมีความเชื่อว่าการเรียนกวดวิชาจะทำให้มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ

3. สำหรับผู้สนใจจะประกอบธุรกิจสถาบันกวดวิชา สำหรับนักเรียนมัธยมปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปประกอบการตัดสินใจวางแผนการบริหารงาน ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(Recommendations for Future Research)

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้มีขอบเขตในการวิจัยอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียงเท่านั้นควรศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชาของนักเรียนมัธยมปลายในอำเภออื่นในจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างบางส่วนอาศัยอยู่ในเขตจังหวัดลำพูน เพื่อนำผลการวิจัยมาเปรียบเทียบกับว่ามีความต้องการแตกต่างกันอย่างไร
2. ควรมีการศึกษาความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับอื่นด้วย เช่น ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อสามารถนำผลการวิจัยให้เป็นข้อมูลในการลงทุนธุรกิจการกวดวิชา นอกเหนือจากระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2540. การวิเคราะห์ข้อมูลด้วย SPSS for Windows. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- คณาภรณ์ กิตติคำ และคณะ. 2540. ลักษณะและความต้องการของนักเรียนมัธยมปลายต่อ โรงเรียนกวดวิชา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. 2530. สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่สี่). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงนุช ภัทรادر. 2538. สถิติการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- นำชัย ทนุผล. 2532. การวางแผน และการประเมินผลโครงการส่งเสริมการเกษตร. เชียงใหม่: สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- นพรัตน์ เมทนิสสุติ. 2537. การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการจัดตั้งโรงเรียนกวดวิชา. กรุงเทพมหานคร: ภาคนิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- นิรนาม. 2541. "บัญชี - บริหารคณะสุคิตเอ็นทรานซ์." มติชนรายวัน. (6 มีนาคม 2541): 19.
- นิรนาม. 2533. "กวดวิชา:หนทางสู่ความสำเร็จจริงหรือ?". สรุปรข่าวธุรกิจ. (16 - 30 เมษายน 2533): 25.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2540. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่เจ็ด). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ และทำปกเจริญผล.
- ประคอง กรรณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. (พิมพ์ครั้งที่สอง). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยูร ศรีประสาธน์. 2530. "องค์ประกอบที่ก่อให้เกิดการกวดวิชา". วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2(ธันวาคม - มกราคม): 61 - 68.
- ประยูร ศรีประสาธน์ และ วิไล ศิริชุมแสง. 2526. "การกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อ". วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 3(กุมภาพันธ์-มีนาคม): 59 - 60.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. 2530. "กวดวิชา : ภาพสะท้อนตัวใครตัวมันในระบบการศึกษาไทย". วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2(ธันวาคม - มกราคม): 69 - 70.

- พินุล ทีปะปาล. 2534. หลักการตลาด. กรุงเทพมหานคร: เชลโล่การพิมพ์.
- มนัส สุวรรณ และประหยัด ปานดี. 2532. รายงานการวิจัยเรื่องความต้องการ และโอกาสทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในส่วนภูมิภาค. กรุงเทพมหานคร: โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย พงษ์วิชัย. 2539. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์. (พิมพ์ครั้งที่แปด). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. 2539. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัทวิสิทธิ์พัฒนา จำกัด.
- สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2535. เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาทั่วไป หน่วยที่ 1-7. (พิมพ์ครั้งที่เจ็ด). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สำนักงานการสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. 2541. ข้อมูลจำนวนนักเรียนโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2539. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. 2536. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการเรื่อง การวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ครั้งที่ 8 13-17 กันยายน 2536. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. 2526. รายงานการวิจัยเรื่องการกวดวิชากับการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. 2540. รายงานการสัมมนาเรื่อง แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 : หนทางสู่ความหวัง และอนาคตของชาติ. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ. 2539. สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540-2544. กรุงเทพมหานคร: สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. 2539. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544). กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.

_____. 2538-2540. ข้อมูลการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมืองเชียงใหม่. 2541. รายงานประจำเดือนสิงหาคม ระดับมัธยมศึกษา. เชียงใหม่.

สำนักทดสอบกลาง. 2540. คุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่. กรุงเทพมหานคร: ทบวงมหาวิทยาลัย.

สุพัฒน์ สุกมลสันต์. 2530. “เรียนกวดวิชาแล้วได้อะไร”. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2(ธันวาคม - มกราคม): 39 - 41.

อภิชัย พันธเสน. 2530. “กวดวิชา : เหตุและผลที่เกิดขึ้น”. วารสารการศึกษาแห่งชาติ. 2(ธันวาคม - มกราคม): 14, 25 - 26.

Kotler, P. 1997. **Marketing Management : Analysis, Planning, Implementation and Control**. (Ninth Edition). New Jersey: Prentice-Hall, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการเรียนกวดวิชา ของนักเรียนมัธยมปลาย
กรณีศึกษา เขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และอำเภอใกล้เคียง

ผู้วิจัย : นายรัชชัย บุญมี

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

คำชี้แจง

- แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
 - ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเรียนกวดวิชา
 - ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชา
- แบบสอบถามฉบับนี้วัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จะไม่ส่งผลเสียหายต่อท่านผู้ตอบแต่ประการใด
- โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ถูกต้องมากที่สุด หรือกรอกข้อความในช่องว่าง

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

- เพศ () 1. ชาย
() 2. หญิง
- ระดับการศึกษา () 1. มัธยมศึกษาปีที่ 4
() 2. มัธยมศึกษาปีที่ 5
() 3. มัธยมศึกษาปีที่ 6
- สถานศึกษา () 1. โรงเรียนรัฐบาล
() 2. โรงเรียนเอกชน
- แผนการเรียน () 1. สายวิทย์
() 2. สายศิลป์
- คะแนนเฉลี่ยสะสม (GPA) เทอมล่าสุด

6. ระดับการศึกษาสูงสุดของบิดา () 1. ไม่ได้รับการศึกษา
() 2. ต่ำกว่าประถมศึกษา
() 3. ประถมศึกษา
() 4. มัธยมศึกษาตอนต้น
() 5. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. หรือเทียบเท่า
() 6. อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า
() 7. ปริญญาตรี
() 8. สูงกว่าปริญญาตรี
7. อาชีพของบิดา () 1. เกษตรกร
() 2. ข้าราชการ
() 3. พนง.เอกชน/ รัฐวิสาหกิจ
() 4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() 5. รับจ้างทั่วไป
() 6. ไม่ได้ประกอบอาชีพ
() 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....
8. ระดับการศึกษาสูงสุดของมารดา () 1. ไม่ได้รับการศึกษา
() 2. ต่ำกว่าประถมศึกษา
() 3. ประถมศึกษา
() 4. มัธยมศึกษาตอนต้น
() 5. มัธยมศึกษาตอนปลาย/ ปวช. หรือเทียบเท่า
() 6. อนุปริญญา / ปวส. หรือเทียบเท่า
() 7. ปริญญาตรี
() 8. สูงกว่าปริญญาตรี
9. อาชีพของมารดา () 1. เกษตรกร
() 2. ข้าราชการ
() 3. พนง.เอกชน/ รัฐวิสาหกิจ
() 4. ประกอบธุรกิจส่วนตัว
() 5. รับจ้างทั่วไป
() 6. ไม่ได้ประกอบอาชีพ
() 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

10. รายได้เฉลี่ยของครอบครัว ต่อเดือน (บิดา และมารดา / ผู้ปกครอง รวมกัน)

- () 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท () 5. 25,001 - 30,000 บาท
 () 2. 10,000 - 15,000 บาท () 6. 30,001 - 35,000 บาท
 () 3. 15,001 - 20,000 บาท () 7. 35,001 - 40,000 บาท
 () 4. 20,001 - 25,000 บาท () 8. 40,001 บาทขึ้นไป

11. ขณะนี้ท่านพักอาศัยอยู่ในเขต

- () 1. อำเภอเมือง
 () 2. อำเภอสันทราย
 () 3. อำเภอดอยสะเก็ด
 () 4. อำเภอสารภี
 () 5. อำเภอสันกำแพง
 () 6. อำเภอหางดง
 () 7. อำเภอแม่ริม
 () 8. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการเรียนกวดวิชา

ความต้องการเรียนกวดวิชา		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	ท่านมีความต้องการเรียนกวดวิชาในระดับใด					
วัตถุประสงค์ของการเรียนกวดวิชา						
2.	เพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย					
3.	เพื่อเพิ่มความรู้ความเข้าใจในวิชาที่ต้องการเรียน					
4.	เพื่อเพิ่มระดับคะแนนเฉลี่ย					
5.	อื่น ๆ					
						

วิชาที่ต้องการเรียนกวดวิชา		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6.	ฟิสิกส์					
7.	เคมี					
8.	ชีววิทยา					
9.	วิทยาศาสตร์กายภาพ					
10.	คณิตศาสตร์ 1 (วิทย์)					
11.	คณิตศาสตร์ 2 (ศิลป์)					
12.	สังคมศึกษา					
13.	ภาษาไทย					
14.	ภาษาอังกฤษ					
15.	ภาษาฝรั่งเศส					
16.	ภาษาเยอรมัน					
17.	ภาษาจีน					
18.	ภาษาบาลี					
19.	ภาษาอาหรับ					
20.	ภาษาญี่ปุ่น					
21.	อื่น ๆ.....					
สถานที่ที่ต้องการเรียนกวดวิชา		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22.	เรียนที่บ้านอาจารย์					
23.	จ้างอาจารย์มาสอนที่บ้าน					
24.	เรียนที่สถาบันกวดวิชา					
25.	เรียนกวดวิชาที่โรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่ของท่าน					
26.	อื่นๆ.....					

วิธีการเรียนการสอนที่ต้องการ		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
27.	การเรียนรู้แบบเน้นการทำแบบฝึกหัด					
28.	การเรียนรู้แบบเน้นการทำข้อสอบ/เฉลย/แก่งข้อสอบ					
29.	การเรียนรู้แบบเน้นการสอน/สรุปเนื้อหาวิชา					
30.	อื่น ๆ.....					
วันและเวลาที่ต้องการเรียนกวดวิชา		ระดับความต้องการ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31.	จันทร์ - ศุกร์ หลังเลิกเรียน (17.00-19.00 น.)					
32.	เสาร์ - อาทิตย์ ช่วงเช้า (9.00-12.00 น.)					
33.	เสาร์ - อาทิตย์ ช่วงบ่าย (13.00-16.00 น.)					
34.	เสาร์ - อาทิตย์ ทั้งวัน (9.00-16.00 น.)					
35.	อื่น ๆ.....					

36. ท่านต้องการเรียนกวดวิชาในวันจันทร์ - ศุกร์ วันละกี่ชั่วโมง.....ชั่วโมง

37. ท่านต้องการเรียนกวดวิชาในวันเสาร์ - อาทิตย์ วันละกี่ชั่วโมง.....ชั่วโมง

38. ช่วงเวลาที่ท่านต้องการเรียนกวดวิชามากที่สุด คือ (เลือกได้เพียง 1 ข้อเท่านั้น)

- () 1. พร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1
- () 2. พร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 2
- () 3. พร้อม ๆ กับการเรียนตามปกติในภาคเรียนที่ 1 และ 2
- () 4. ปิดภาคเรียนที่ 1 ประมาณเดือนตุลาคม
- () 5. ปิดภาคเรียนที่ 2 ประมาณเดือนเมษายน
- () 6. ช่วงปิดภาคเรียนที่ 1 และ 2
- () 7. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

39. ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชาที่ท่านคิดว่าเหมาะสม คือ บาท/ชั่วโมง/วิชา/คน

40. ใครเป็นผู้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกเรียนกวดวิชาของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. ตัวเอง
- () 2. เพื่อน
- () 3. ผู้ปกครอง
- () 4. อาจารย์
- () 5. รุ่นพี่
- () 6. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

41. ท่านต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชาจากแหล่งใด (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () 1. หนังสือพิมพ์
- () 2. วิทยุ
- () 3. โบรชัวร์ / ใบปลิว
- () 4. ผู้ปกครอง
- () 5. เพื่อน
- () 6. ป้ายโฆษณา
- () 7. อาจารย์
- () 8. คนที่เคยเรียนกวดวิชามาก่อน
- () 9. อื่น ๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความต้องการเรียนกวดวิชา

ปัจจัยด้านวัฒนธรรม		ระดับความมีอิทธิพล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1.	เขตที่อยู่อาศัยในปัจจุบัน					
2.	ที่ตั้งของโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่					
3.	การเรียนกวดวิชาเป็นที่นิยมในกลุ่มที่ตนเกี่ยวข้อง					
4.	การเรียนกวดวิชาเป็นค่านิยมสำหรับคนที่ต้องการสอบเข้ามหาวิทยาลัย					
5.	ค่านิยมการแข่งขันด้านการเรียนในโรงเรียนที่กำลังเรียนอยู่					
6.	อื่น ๆ.....					

ปัจจัยด้านสังคม		ระดับความมีอิทธิพล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7.	เรียนกวดวิชา ตามเพื่อน					
8.	เรียนกวดวิชา เนื่องจากความต้องการของตนเอง					
9.	เรียนกวดวิชา ตามคำสั่งของผู้ปกครอง					
10.	สังคมยอมรับคนเก่ง มีความรู้และการศึกษาสูง					
11.	ระดับการศึกษาของคนในครอบครัว					

ปัจจัยด้านสังคม		ระดับความมีอิทธิพล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12.	ได้รับคำแนะนำจากอาจารย์					
13.	รายได้ของครอบครัว					
14.	อาชีพของคนในครอบครัว					
15.	อื่น ๆ.....					

ปัจจัยส่วนบุคคล		ระดับความมีอิทธิพล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16.	อายุ					
17.	ระดับการศึกษา					
18.	รูปแบบการดำเนินชีวิต เช่น การใช้เวลาว่าง การพักผ่อน การทำกิจกรรม					
19.	ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม					
20.	แผนการเรียน/โปรแกรม					
21.	อื่น ๆ.....					

ปัจจัยด้านจิตวิทยา		ระดับความมีอิทธิพล				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22.	ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้มีโอกาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้มากขึ้น					
23.	ความเชื่อที่ว่า การเรียนกวดวิชาจะทำให้มีความรู้มากกว่าการเรียนตามปกติ					
24.	การจูงใจจากสื่อโฆษณาเกี่ยวกับการเรียนกวดวิชา					
25.	ได้รับการชักจูง หรือแนะนำจากคนอื่น					
26.	การรับรู้เกี่ยวกับขั้นตอน และวิธีการสอบเอ็นทรานซ์ระบบใหม่					
27.	การรับรู้ถึงความสำเร็จของผู้ที่เคยเรียนกวดวิชา					
28.	บุคลิกภาพ และแนวความคิดส่วนตัว เช่น ความเชื่อมั่น และความมั่นใจในตนเอง					
29.	อื่น ๆ.....					

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ.....

.....

.....

ขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล: นายรัชชัย บุญมี

วัน เดือน ปีเกิด: 19 พฤษภาคม 2517

สถานที่เกิด: จังหวัดสมุทรปราการ

ประวัติการศึกษา: - สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2533
- สำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว จังหวัดสมุทรปราการ พ.ศ. 2536
- สำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)
สาขาคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยเกษตรกรรมชลบุรี จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2538
- สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับ 1)
สาขาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2540
- เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2540